

Analýza hospodaření a financování příspěvkové organizace Centrum pro seniory

Markéta Olivíková

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Markéta Olivíková**
Osobní číslo: **M120141**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza hospodaření a financování příspěvkové organizace Centrum pro seniory**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši vztahující se k problematice financování a hospodaření příspěvkové organizace.

II. Praktická část

- Zpracujte analýzu hospodaření příspěvkové organizace Centrum pro seniory.
- Na základě provedené analýzy zhodnoťte vývoj hospodaření a navrhněte možná doporučení pro zlepšení finanční stability v dané organizaci.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013, 264 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

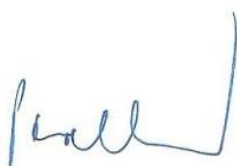
OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

SEAMAN, Bruce A. a Dennis R. YOUNG. Handbook of research on nonprofit economics and management. 1st ed. Cheltenham: Edward Elgar, 2010, 352 s. ISBN 978-1-84720-358-8.

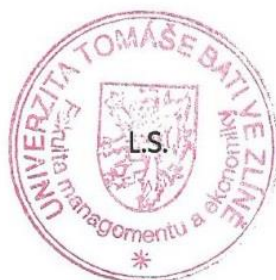
VODÁKOVÁ, Jana. Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 16. února 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2015

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 6. 5. 2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu hospodaření a financování vybrané příspěvkové organizace. Teoretická část nejprve stručně charakterizuje neziskové organizace a státní příspěvkové organizace, dále je věnována pozornost pouze příspěvkovým organizacím zřízeným územními samosprávnými celky. Je popsána oblast hospodaření a zdroje financování těchto organizací, poslední část se zabývá finanční analýzou. Obsahem praktické části je rozbor hospodaření a zdrojů financování konkrétní příspěvkové organizace, následuje finanční analýza. Na závěr jsou formulována možná doporučení vedoucí ke zlepšení hospodářské situace.

Klíčová slova: příspěvková organizace, financování, hospodaření, finanční analýza, municipální jednotky, nezisková organizace.

ABSTRACT

This bachelor thesis is aimed at the analysis of management and financing of the selected contributory organization. At first the theoretical part briefly describes non-profit organizations and state contributory organizations. Then attention is only paid to contributory organizations established by territorial self-governing units. The area of management and funding these organizations is described and the last part deals with financial analysis. The practical part includes the analysis of management and financial resources of a particular contributory organization followed by financial analysis. In conclusion possible recommendations leading to the improvement of the economic situation are formulated.

Keywords: Contributory Organization, Funding, Management, Financial Analysis, Municipal Units, Non-profit Organization.

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D., vedoucí bakalářské práce, za odborné vedení, ochotu, cenné rady a připomínky, kterými přispěla ke zpracování této práce. Dále děkuji paní Jaroslavě Novákové, vedoucí ekonomického odboru Centrum pro seniory, p. o., za poskytnutí potřebných podkladů a za čas, který mi věnovala.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE	12
1.1 CHARAKTERISTIKA NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	12
1.2 ROZDĚLENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	13
2 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	14
2.1 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘÍZENÉ ORGANIZAČNÍMI SLOŽKAMI STÁTU.....	14
2.1.1 Hospodaření.....	14
2.2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘÍZENÉ ÚZEMNÍMI SAMOSPRÁVNÝMI CELKY.....	16
2.2.1 Vznik, změny a zrušení.....	16
2.2.2 Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací.....	17
3 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	20
3.1 MAJETEK.....	20
3.2 HLAVNÍ ČINNOST.....	20
3.3 DOPLŇKOVÁ ČINNOST.....	20
3.4 ÚČETNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE.....	21
4 ZDROJE FINANCOVÁNÍ	22
4.1 PROSTŘEDKY ZÍSKANÉ VLASTNÍ ČINNOSTÍ.....	22
4.2 PROSTŘEDKY OD ZŘIZOVATELE.....	22
4.3 FONDY.....	23
4.3.1 Investiční fond.....	23
4.3.2 Fond kulturních a sociálních potřeb.....	24
4.3.3 Rezervní fond.....	24
4.3.4 Fond odměn.....	25
4.4 TRANSFERY.....	25
4.5 DARY.....	26
4.6 PŮJČKY A ÚVĚRY.....	26
5 FINANČNÍ ANALÝZA	27
5.1 ZDROJE DAT FINANČNÍ ANALÝZY.....	27
5.2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY.....	28
5.2.1 Analýza stavových ukazatelů.....	28
5.2.1.1 Horizontální analýza.....	28
5.2.1.2 Vertikální analýza.....	29
5.2.2 Analýza tokových ukazatelů.....	29
5.2.3 Analýza rozdílových ukazatelů.....	29
5.2.4 Analýza poměrových ukazatelů.....	29
5.3 FINANČNÍ ANALÝZA PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE.....	30
5.3.1 Specifika finanční analýzy příspěvkové organizace.....	30
5.3.2 Dílčí ukazatele finanční analýzy příspěvkové organizace.....	31
5.3.2.1 Ukazatele autarkie.....	31
5.3.2.2 Ukazatele rentability.....	32

5.3.2.3	Ukazatele aktivity	32
5.3.2.4	Ukazatele financování.....	34
5.3.2.5	Ukazatele likvidity	35
5.3.2.6	Ukazatele investičního útlumu/rozvoje	36
II	PRAKTICKÁ ČÁST	37
6	CENTRUM PRO SENIORY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	38
6.1	ZÁKLADNÍ ÚDAJE	38
6.2	PŘEDMĚT ČINNOSTI	38
6.2.1	Domov pro seniory.....	39
6.2.2	Odlehčovací služby	40
6.2.3	Domov se zvláštním režimem KOPRETINA	40
6.3	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ZAMĚSTNANCI.....	40
7	HOSPODAŘENÍ CENTRUM PRO SENIORY, P. O.	42
7.1	MAJETEK.....	42
7.2	HOSPODAŘENÍ S FONDY	42
7.2.1	Investiční fond.....	42
7.2.2	Fond kulturních a sociálních potřeb	43
7.2.3	Rezervní fond.....	43
7.2.4	Fond odměn.....	44
7.3	ÚČETNICTVÍ	45
8	ZDROJE FINANCOVÁNÍ.....	46
8.1	DOTACE MPSV	46
8.2	ÚHRADY UŽIVATELŮ	46
8.3	PŘÍSPĚVEK NA PÉČI.....	46
8.4	POJIŠŤOVNY	47
8.5	DOTACE ZŘIZOVATELE	47
8.6	OSTATNÍ.....	47
8.7	ANALÝZA ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ	47
9	FINANČNÍ ANALÝZA	49
9.1	KLASIFIKACE ODVĚTVÍ.....	49
9.2	ANALÝZA MAJETKOVÉ STRUKTURY	49
9.3	ANALÝZA FINANČNÍ STRUKTURY	51
9.4	ANALÝZA VÝNOSŮ	52
9.5	ANALÝZA NÁKLADŮ.....	53
9.6	ANALÝZA VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ.....	54
9.7	VÝNOSY A NÁKLADY DOPLŇKOVÉ ČINNOSTI.....	55
9.8	SPECIFICKÉ UKAZATELE	56
9.8.1	Autarkie.....	56
9.8.2	Rentabilita	56
9.8.3	Aktivita.....	57
9.8.4	Financování	58
9.8.5	Likvidita	59
9.8.6	Investiční rozvoj/útlum	60
10	SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ.....	61

ZÁVĚR	65
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	66
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	67
SEZNAM OBRÁZKŮ	68
SEZNAM TABULEK.....	69
SEZNAM GRAFŮ	70
SEZNAM PŘÍLOH.....	71

ÚVOD

Bakalářská práce se bude věnovat problematice financování a hospodaření příspěvkové organizace. Příspěvková organizace patří k neziskovým subjektům, které své služby poskytují bezúplatně nebo za ceny velmi nízké neodpovídající skutečným vynaloženým prostředkům. Cílem těchto organizací je zabezpečit potřeby společnosti tam, kde dochází k selhání tržního sektoru. Svou činností napomáhají ke zkvalitnění života občanů. Jejich financování a hospodaření je ale spojeno s mnoha komplikacemi, a je naprosto odlišné od organizací působících v soukromém sektoru.

Prvotním cílem příspěvkových organizací není tvorba a následná maximalizace zisku, ale vyrovnané hospodaření. Nejsou schopny vystačit s vlastními zdroji financování, ale jsou prakticky závislé na přísunu jiných prostředků ať už ze státního či územního rozpočtu. Mnoho občanů bere služby poskytované těmito organizacemi jako samozřejmost, ale neví jak složité je zabezpečit jejich chod a finanční zdroje.

Teoretická část bude zaměřena na získání a prohloubení poznatků týkajících se fungování příspěvkových organizací. Příspěvkové organizace budou dále rozděleny na státní příspěvkové organizace a příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky. Druhým jmenovaným bude v následujících částech věnována větší pozornost. Na základě prostudované literatury a legislativy budou shromážděny základní poznatky z oblasti hospodaření těchto příspěvkových organizací ať už s fondy nebo majetkem. Poté se práce bude zabývat možnostmi v získávání zdrojů financování příspěvkových organizací, kdy dojde k popisu jednotlivých zdrojů. Následně bude zpracována finanční analýza uzpůsobená pro potřeby municipálních.

Část praktická aplikuje získané teoretické poznatky na potřeby konkrétní organizace, a to Centrum pro seniory, p. o. Nejprve bude tato příspěvková organizace představena, poté následuje podrobný popis hospodaření s fondy a majetkem. Nedílnou součástí bude i rozbor využívaných zdrojů financování, který bude doplněn vhodnými grafy. Poslední kapitola díky provedené finanční analýze poskytne pohled na finanční zdraví organizace. Vyhodnoceny budou ukazatele autarkie, likvidita, financování, aktivita, investiční rozvoj. V práci naopak nebudou řešit problematiku daní u příspěvkových organizací.

Formulování závěrů a doporučení pro zlepšení hospodářské situace bude velmi důležitým bodem zpracování bakalářské práce. Doufám, že tyto návrhy i celá bakalářská práce se stanou pro organizaci přínosem.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem práce je nejprve se seznámit s podstatou fungování příspěvkových organizací jako subjektů veřejného sektoru, kdy je kladen důraz hlavně na hospodaření a financování těchto organizací. Dalším úkolem je tyto znalosti aplikovat na konkrétní organizaci, zabývat se jejím hospodařením, prozkoumat využívané zdroje financování a provést finanční analýzu. Díky tomu bude organizaci podán ucelený přehled o tom, jak si ve své činnosti vede. Hlavním cílem je na základě provedeného rozboru, finanční analýzy a výsledků jejích specifických ukazatelů zhodnotit hospodaření příspěvkové organizace Centrum pro seniory a následně navrhnout možná doporučení pro zlepšení hospodářské situace.

Při zpracování práce je využito různých metod, u teoretické části se jedná o metodu deskripce. Za pomoci příslušné legislativy a odborné literatury jsou popsány základní oblasti fungování příspěvkových organizací. Metoda dedukce je použita při aplikaci teoretických poznatků na konkrétní subjekt, organizaci Centrum pro seniory, p. o. Část praktická je zpracována na základě kvalitativního výzkumu – použita je analýza dokumentů, kdy jsou analyzovány interní materiály organizace a účetní výkazy. Další informace byly získány nestandardizovaným rozhovorem a také pozorováním, jelikož jsem v této organizaci vykonala i odbornou bakalářskou praxi a seznámila se tak podrobněji s hospodařením a fungováním organizace. Hospodaření je rozebráno také formou finanční analýzy, kdy jsou využity poměrové ukazatele a také horizontální a vertikální analýza majetkové a finanční struktury, výnosů a nákladů. Data pro analýzu jsou shromážděna za roky 2011-2013, hodnoty jsou sledovány ročně a formou komparační analýzy porovnávány mezi sebou. Analýza je doplněna o využití některých metod popisné statistiky, zejména tabulek a vhodných grafů s procentuálním vyjádřením. Následuje syntéza zjištěných skutečností, která spojuje poznatky získané analytickým postupem.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Národní hospodářství lze obecně rozdělit na ziskový neboli tržní sektor a na sektor neziskový (netržní). Do ziskového sektoru patří podniky, jejichž prvotním cílem je prostřednictvím prováděné činnosti dosáhnout zisku. Vzhledem k zaměření mé bakalářské práce, bude dále věnována pozornost neziskovému sektoru, zejména pak příspěvkovým organizacím.

1.1 Charakteristika neziskové organizace

Mezi neziskové organizace řadíme takové organizace, které nebyly založeny za účelem podnikání. Jejich prioritou není dosahování zisku, ale zabezpečování veřejných statků. To ovšem neznamená, že musí být vždy neziskové. Pokud zisk vytvoří, tento zisk se nerozděluje, ale musí být použit pro další rozvoj organizace. Jsou zřizovány pro uspokojování potřeb společnosti.

Pojem „nezisková organizace“ není v českém právním prostředí nikterak definován. V mnoha publikacích však nalezneme shodné znaky, které tyto organizace charakterizují.

Peková, Pilný a Jetmar (2005, s. 50) uvádí tyto charakteristiky neziskových organizací:

- institucionální hledisko,
- samosprávnost v řízení,
- nerozdělování zisku, ale jeho použití pro další rozvoj organizace,
- možnost využití dobrovolnické práce apod.

Také Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 3) definují některé základní rysy NO, jsou to:

- právnické osoby,
- nezaloženy za účelem podnikání a tvorby zisku,
- uspokojují potřeby občanů a komunit,
- mohou (nemusí) být financovány z veřejných rozpočtů.

Podle Seamana a Younga (2010, s. 6) zahrnuje neziskový sektor mnoho rozmanitých druhů neziskových organizací, které naplňují rozdílná poslání a spoléhají se přitom na různé zdroje finanční podpory. Mezi 6 hlavních zdrojů finanční podpory neziskových organizací přitom řadí dobrovolné dary, příspěvky od státu, příspěvky členů (peněžní příspěvky, nákupy nebo dary), odměny a zisky získané vlastní činností (provozní zisk), výnosy z investování, příjmy z dobrovolnické činnosti oceněné v naturáliích.

1.2 Rozdělení neziskových organizací

Nejčastějším kritériem pro dělení těchto organizací bývá vlastnictví, právo, dle kterého organizace funguje, také je hojně používáno kritérium zakladatele, financování, a v neposlední řadě to, pro koho jsou určeny výstupy těchto organizací (zájmové x veřejně prospěšné neziskové organizace). Pro představu je uvedeno vyjádření několika autorů.

Peková, Pilný a Jetmar (2005, s. 51) považují za významnou charakteristiku, kdo je jejich **zakladatelem nebo zřizovatelem**. Z tohoto hlediska rozdělují neziskové organizace na dva druhy, a to:

- vládní neziskové organizace, které zřizuje stát prostřednictvím ministerstev a ústředních správních úřadů,
- nevládní neziskové organizace, které zakládají soukromé subjekty.

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 2) dělí neziskové organizace také podle **kritéria právně organizační normy**:

- organizace založené podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- organizace založené dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů,
- organizace založené podle jiných zákonů platných pro neziskové organizace,
- organizace založené dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších právních předpisů.¹

Další významnou charakteristikou neziskových organizací je **vlastnictví, vlastnická práva** a podle jakého práva organizace vznikla. Pak se jedná o:

- veřejnoprávní neziskové organizace, zřizuje stát a územní samospráva podle veřejného práva, majetek je ve veřejném vlastnictví;
- soukromoprávní neziskové organizace, zřizovány dle soukromého práva, majetek v soukromém vlastnictví. (Peková, Pilný a Jetmar, 2005, s. 51)

¹ Od roku 2014 zde patří i organizace založené dle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.

2 PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Pro zabezpečení smíšených veřejných statků zřizuje stát a územní samospráva příspěvkové organizace. Příspěvková organizace je veřejnoprávní neziskovou organizací, působí nejčastěji v oblastech sociální péče, zdravotnictví, školství, vědy a výzkumu, kultury a zábavy. Své služby většinou poskytuje bezplatně nebo za ceny velmi nízké, neodpovídající vynaloženým nákladům. To znamená, že výdaje bývají zpravidla větší než dosažené příjmy. Příspěvková organizace tedy nemůže fungovat na principu samofinancování, ale je závislá na finančním příspěvku svého zřizovatele. Existují dva druhy těchto organizací:

- státní příspěvkové organizace zřizované organizačními složkami státu (ministerstvy a ostatními ústředními orgány),
- příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky (kraji, obcemi, městy). (Nováková, 2009, s. 133)

Jelikož se v závislosti na zakladateli příspěvkové organizace liší i jejich hospodaření, majetek a právní předpisy, budu se jednotlivými druhy těchto organizací zabývat samostatně.

2.1 Příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu

Takto zřízené organizace se nazývají státní příspěvkové organizace, neboť jsou zřizovány ministerstvy a ústředními orgány státní správy. Vykonnávají hlavní činnost definovanou zřizovací listinou nebo **zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.**

2.1.1 Hospodaření

Růžičková (2013, s. 42-43) hovoří o tom, že státní příspěvková organizace může své služby poskytovat za úplatu. Dalšími zdroji jsou pak příspěvky ze státního rozpočtu v rámci vztahů stanovených zřizovatelem, prostředky ze svých fondů, dary od fyzických nebo právnických osob, peněžní prostředky získané ze zahraničí, včetně prostředků z rozpočtu Evropské unie a z Národního fondu. Přitom všechny příjmy organizace musí být použity jen k účelům, na které jsou určeny, jsou totiž získané pro stát. Rozpočet se po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu sestavuje jako vyrovnaný a zahrnuje pouze výnosy a náklady související s hlavní činností organizace. Použití rezervního fondu a peněžních prostředků získaných ze zahraničí musí příspěvková organizace rozpočtovat.

Podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů, jsou zřizovatelem stanoveny tyto vztahy:

- příspěvek na provoz ze státního rozpočtu, případně odvod z provozu do státního rozpočtu,
- individuální a systémové dotace na financování akcí a programů,
- návratná finanční výpomoc,
- odvod z odpisů.

Dále Nováková (2009, s. 134) konstatuje, že pokud organizace vykonává se souhlasem zřizovatele i činnost jinou, získané prostředky využívá k rozvoji své hlavní činnosti. Jestliže jsou skutečné výnosy jejího hospodaření, včetně přijatého provozního příspěvku, vyšší než její provozní náklady, může příspěvková organizace realizovat zlepšený výsledek hospodaření. Z tohoto výsledku pak organizace vytváří níže jmenované peněžní fondy:

- rezervní fond,
- fond reprodukce majetku,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Hospodářský výsledek příspěvkové organizace je složen z výsledku hospodaření z hlavní činnosti a ze zisku vytvořeného jinou činností po zdanění. Pokud v běžném účetním období vznikne organizaci i po zahrnutí státního příspěvku ztráta, mluvíme o tzv. „zhoršeném výsledku hospodaření“. Jeho zabezpečení do konce následujícího rozpočtovaného roku je pak projednáváno se zřizovatelem. Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření se může zajistit z rezervního fondu organizace. Pokud v něm není dostatek prostředků, pak z rozpočtu kapitoly zřizovatele. Nestací-li ani tento, zhoršený výsledek hospodaření se uhradí ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace v následujícím rozpočtovém roce. (Česko, 2000)

Nováková (2009, s. 134) pokračuje tím, že pokud zhoršený výsledek hospodaření nelze uhradit ani jedním z výše uvedených způsobů, lze na základě rozhodnutí zřizovatele příspěvkové organizaci poskytnout návratnou finanční výpomoc na financování konkrétních potřeb a akcí. Zmiňuje se i o tom, že státní příspěvkové organizace nesmí poskytovat ani přijímat úvěry a půjčky nebo vystavovat směnky, s výjimkou dodavatelských úvěrů na financování programů, pokud jsou ministerstvem odsouhlaseny. Majetkové a dlužné cenné papíry smí nakupovat pouze, jsou-li určeny k obchodování.

2.2 Příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky

Tyto organizace jsou zřizovány zastupitelstvy obcí nebo krajů a řídí se ustanoveními **zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“). Na rozdíl od státních příspěvkových organizací musí být příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky zapsány do obchodního rejstříku. Zápis se provádí na návrh zřizovatele, který musí být podán nejpozději do 15 dnů ode dne vzniku této organizace. K tomuto dni se také váže povinnost zveřejnění příslušných údajů v Ústředním věstníku České republiky. Tyto organizace mají samostatnou právní subjektivitu. (Nováková, 2009, s. 133)

2.2.1 Vznik, změny a zrušení

„Ke vzniku, případně k rozdělení či sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí. V něm také zřizovatel určí rozsah převodu práv a závazků na nové či přejímající organizace. Při zrušení příspěvkové organizace přecházejí práva a závazky na zřizovatele dnem rozhodnutí.“ (Peková, Pilný a Jetmar, 2005, s. 55)

U sloučení a splynutí je stanovena podmínka stejného zřizovatele. O vzniku příspěvkové organizace vydává zřizovatel zřizovací listinu.

Zřizovací listina a její náležitosti

Zřizovací listina příspěvkové organizace musí obsahovat náležitosti stanované Zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obsah zřizovací listiny je uveden v § 27 :

- úplný název zřizovatele,
- název, sídlo a identifikační číslo organizace,
- vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se svěruje příspěvkové organizace k hospodaření,
- vymezení majetkových práv tak, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena a pečovat o jeho rozvoj a ochranu,
- zřizovatelem povolené okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a je sledována odděleně,

- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

2.2.2 Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací

V § 28 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou stanoveny některé povinnosti zřizovatele. Ten poskytuje organizaci příspěvek na provoz v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb. Zřizovatel také provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace, za určitých podmínek může organizaci uložit odvod do svého rozpočtu. Děje se tak zejména v těchto případech:

- plánované výnosy organizace překračují plánované náklady,
- investiční zdroje jsou vyšší, než částka potřebná k jejich užití,
- porušení rozpočtové kázně.

Porušením rozpočtové kázně se přitom rozumí zejména použití finančních prostředků na jiný účel, než na který byly určeny. Zřizovatel také může vymezip rozsah případné vedlejší (doplňkové) činnosti organizace, schvaluje rozdělení zlepšeného VH do fondu rezervního a fondu odměn.

Ostatní práva a povinnosti zřizovatele vymezují Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 27-28). Zřizovatel rozhoduje i o tom, zda bude příspěvková organizace vést účetnictví ve zjednodušeném nebo plném rozsahu, schvaluje odpisový plán, stanovuje vztahy mezi zřizovatelem a organizací, vydává metodické pokyny. K jeho kompetenci patří také schvalování rozpočtu příspěvkové organizace a rozhodování o výši neinvestičního příspěvku na provoz. Důležitým úkolem zřizovatele je jmenování statutárního orgánu a stanovení jeho pravomocí. U příspěvkové organizace je většinou statutárním orgánem jediná osoba - ředitel.

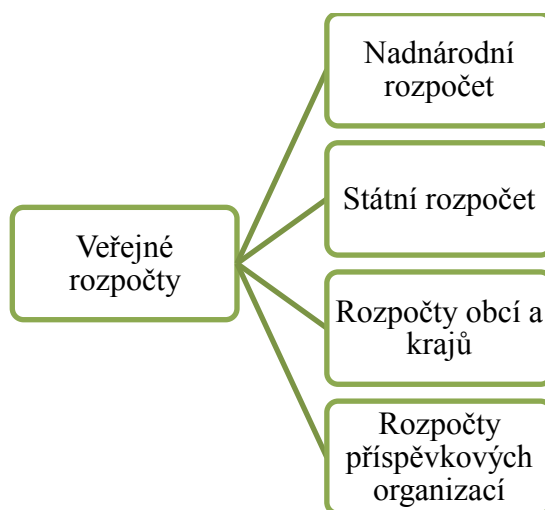
Rozpočet

Peková (2005, s. 92) řadí rozpočet příspěvkové organizace do soustavy tzv. veřejných rozpočtů. Soustavu veřejných rozpočtů tvoří na ústřední vládní úrovni státní rozpočet, který má rozhodující postavení. Dále rozpočty decentralizované na úrovni územní samosprávy a rozpočty veřejnoprávních organizací s právní subjektivitou. V případě existence nadnárodních uskupení je pak i tento nadnárodní rozpočet součástí soustavy veřejných rozpočtů (v ČR se jedná o rozpočet EU). Veřejný rozpočet je základním předpokladem správného fungování každé vládní úrovně. Na stupni územní samosprávy jsou rozpočty sestavovány na shodné rozpočtové období jako státní rozpočet, tedy na kalendářní rok.

Rozpočtový výhled je definován § 3 Zákona o rozpočtových pravidlech. Je to pomocný nástroj sloužící k střednědobému finančnímu plánování hospodaření ÚSC. Je sestavován na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se tvoří roční rozpočet, a to na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Do rozpočtového výhledu se uvádí základní údaje o příjmech a výdajích, zejména pak informace o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, finančních zdrojích a potřebách dlouhodobých záměrů. K rozpočtu se vyjadřuje § 4 již jmenovaného zákona. Podle něj je rozpočet sestavován jako finanční plán, dle kterého se řídí financování činnosti ÚSC a svazku obcí.

Při tvorbě rozpočtu je výchozím podkladem rozpočtový výhled. Rozpočet je sestaven tak, aby byl vyrovnaný. Přebytkový rozpočet může být schválen za předpokladu, že některé příjmy daného roku budou využity až v následujících letech nebo jsou určeny k zaplacení jistiny úvěrů z minulých let. Jako schodkový může být rozpočet schválen jen za podmínky, že schodek bude uhrazen z finančních prostředků předchozích let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí, popřípadě příjmem z prodeje komunálních dluhopisů ÚSC. Vznikne-li kladný zůstatek rozpočtového hospodaření v běžném roce, převede se ke krytí rozpočtových výdajů v dalším roce, nebo je převeden do peněžních fondů.

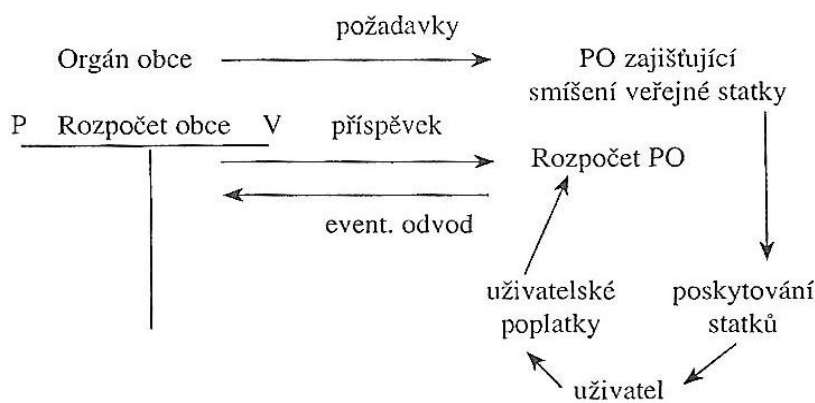
Důležitost rozpočtu potvrzuje také Peková (2005, s. 166-168), když hovoří o rozpočtu jako důležitém nástroji municipální a regionální politiky, který je sestavován jako decentralizovaný peněžní fond, roční bilance. Je to nástroj řízení příslušného článku územní samosprávy. Rozpočet obce/kraje obsahuje vztahy k municipálnímu veřejnému sektoru, tedy k zřizovaným příspěvkovým a jiným organizacím zabezpečujícím veřejné statky.

Obrázek 1 Soustava veřejných rozpočtů v ČR

Vztah příspěvkové organizace k rozpočtu zřizovatele

Vztahy příspěvkových organizací k rozpočtu jejich zřizovatele jsou upraveny Zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Příspěvkové organizace jsou napojeny na rozpočet svého zřizovatele (obce, kraje) saldem svého rozpočtu. Vedle vlastních příjmů (např. z poplatků), které by jim jako takové nestačily k úhradě všech nákladů vynaložených na poskytování svých služeb, získávají ostatní zdroje z rozpočtu zřizovatele ve formě běžného příspěvku (na provoz) a kapitálového příspěvku (na investice). Někdy může dojít i k opačné situaci, kdy příspěvkové organizace odvádějí odvod do rozpočtu zřizovatele, pak se jedná o tzv. netto rozpočtový způsob financování. (Peková, Pilný a Jetmar, 2005, s. 254).

P = příjmy, V = výdaje.

Obrázek 2 Rozpočtové vztahy PO k rozpočtu obce (Peková, Pilný a Jetmar, 2005, s. 255)

3 HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

V této a následující kapitole se zaměřím jen na příspěvkové organizace zřízené ÚSC.

3.1 Majetek

Příspěvková organizace hospodaří s majetkem v rozsahu, který je stanoven zřizovací listinou. V § 27 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je ustanoveno, že majetek nabývá organizace pro svého zřizovatele, ten dále stanoví případy, kdy nabytí majetku předchází jeho písemný souhlas. Odstavec 5 již zmíněného zákona pak jmenuje způsoby nabytí majetku příspěvkovou organizací do svého vlastnictví:

- bezúplatným převodem od zřizovatele,
- darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
- děděním, jestli-že zřizovatel získání tohoto majetku neodsouhlasí, je organizace povinna dědictví odmítnout,
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.

V případě, že se majetek, který organizace nabyla bezúplatným převodem od zřizovatele, stane pro ni trvale nepotřebný, má na něj přednostní právo zřizovatel. Až po odmítnutí písemné nabídky zřizovatelem může organizace tento majetek převést do vlastnictví jiné osoby.

K ostatním způsobům získání majetku se vyjadřuje Nováková (2009, s. 135). Podle ní může organizace nakupovat majetek na splátky nebo prostřednictvím smlouvy o nájmu po předchozím souhlasu zřizovatele. Nákup akcií a jiných cenných papírů je však zakázán.

3.2 Hlavní činnost

Příspěvková organizace je vždy založena z nějakého důvodu, jedná se o poskytování služeb veřejného zájmu, tedy neziskových činností. Hlavní činností tedy rozumíme takové činnosti, které vedou přímo k naplnění účelu, ke kterému byla organizace zřízena. Vymezení hlavního účelu musí být přesně stanoveno ve zřizovací listině. Protože je hlavní činnost většinou poskytována za nepřiměřené, upravené ceny, bývá ztrátová.

3.3 Doplnková činnost

Vedlejší činnost u příspěvkových organizací zřízených územními samosprávnými celky je nazývána činností doplňkovou. U státních příspěvkových organizací, kterými jsem se za-

bývala v kapitole 2.1, je tato vedlejší činnost označována jako jiná činnost. Doplňková činnost musí být vždy povolena zřizovatelem organizace.

„Jiná a doplňková činnost v příspěvkových organizacích přináší možnost získat mimorozpočtové finanční prostředky na posílení rozpočtu. Jedná se o činnosti, které mají hospodářský charakter a jejichž hospodaření se hodnotí podle dosaženého výsledku hospodaření. Příspěvkové organizace se v oblasti těchto činností chovají jako podnikatelské subjekty, pouze však za předpokladu, že zřizovatel k jiné nebo doplňkové dal svůj souhlas, případně je třeba na určité typy činností zajistit živnostenský list. V praxi je běžné, že příspěvkové organizace mají i několik doplňkových činností.“ (Nováková, 2009, s. 186)

Dle § 27 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je doplňková činnost zřizována k tomu, aby mohla organizace lépe využívat odbornosti zaměstnanců a všech svých hospodářských možností. Tato činnost navazuje na hlavní činnost organizace, ale nesmí narušovat plnění hlavního účelu a je sledována odděleně. Případný zisk z doplňkové činnosti se použije k zajištění činnosti hlavní, pokud zřizovatel nepovolí jiné využití.

3.4 Účetnictví příspěvkové organizace

Příspěvková organizace se v oblasti účetnictví řídí těmito předpisy:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- české účetní standardy řady 7,
- vnitřními směrnici.

Vyhláška stanoví rozsah a způsob sestavení účetní závěrky. Věnuje se především účetním výkazům - označování, uspořádání, obsahovému vymezení jejich položek. Příloha pak obsahuje vzory výkazů a směrnou účtovou osnovu. České účetní standardy řeší problematiku účetních metod a účetních postupů. Příspěvková organizace patří mezi tzv. vybrané účetní jednotky, které postupují podle standardů vždy, není umožněno žádné odchýlení. (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 46-48)

Při účtování musí být důsledně odděleno sledování hlavní činnosti od doplňkové činnosti, je třeba také oddělovat provozní prostředky a investiční prostředky.

4 ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Zatímco financování podnikatelských subjektů je zabezpečováno hlavně vlastní činností, tedy vlastním kapitálem a prostředky získanými za prodej svých výrobků nebo služeb, financování neziskových subjektů, tedy i příspěvkových organizací, je zabezpečováno vícezdrojově.

Šedivý a Medlíková (2011, s. 66) potvrzují význam vícezdrojového financování pro celkovou úspěšnost neziskové organizace. O zajišťování více zdrojů, ze kterých je organizace financována, hovoří jako o jednom z klíčových úkolů fundraisingu. Je také důležité, aby organizace nebyla závislá pouze na jednom z těchto zdrojů, aby jeden ze zdrojů nebyl dominantní, jinak by organizace byla nestabilní. Fundraising autoři vysvětlují jako „*proces, tvořený provázanými aktivitami, které organizace musí v běžném provozu provést tak, aby si zajistila dostatečné zdroje – peníze, zázemí a lidi.*“

Příspěvková organizace hospodaří dle svého rozpočtu s příjmy získanými vlastní činností a s peněžními prostředky poskytnutými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále jsou k financování využívány příspěvky z vlastních fondů a dary přijaté od fyzických i právnických osob tuzemských nebo zahraničních. Organizace může také využívat prostředky z Národního fondu. Další důležitou součástí finančních prostředků jsou dotace na úhradu provozních výdajů z rozpočtu EU, na kterých se dále podílí i dotace ze státního rozpočtu. Je možné využít i další dotace podle mezinárodních smluv, prostředky jsou potom poskytnuty z Evropského hospodářského prostoru nebo z finančního mechanismu Norska a Programu švýcarsko-české spolupráce. (Růžičková, 2013, s. 45)

4.1 Prostředky získané vlastní činností

Jedná se o příjmy z hlavní a doplňkové činnosti příspěvkové organizace, které byly získány za prodej svých produktů – většinou služeb. Jelikož hlavní činnost je většinou ztrátová, protože uživatelské poplatky nepokrývají nutné náklady, jde především o příjmy činnosti doplňkové. Tyto příjmy jsou ponechány na financování vlastních výdajů.

4.2 Prostředky od zřizovatele

Jak už bylo řečeno, příspěvková organizace nemůže být ve finančně soběstačná, proto jsou pro ni velmi důležitým zdrojem prostředky ve formě příspěvku poskytnuté zřizovatelem. Od něj může organizace obdržet dva druhy tohoto příspěvku. Prvním je příspěvek na pro-

voz, který zřizovatel poskytuje k doplnění chybějících zdrojů k financování běžných potřeb a pro nezbytné opravy a údržby. Tento příspěvek je poskytován v návaznosti na výkony či jiná kritéria. Kromě tohoto příspěvku může zřizovatel poskytnout také investiční dotaci, určenou na investice. (Peková, Pilný a Jetmar 2005, s. 257)

Příspěvkové organizaci může zřizovatel poskytnout také návratnou finanční výpomoc k dočasnému krytí potřeb. Podmínkou je, že tato výpomoc bude navrácena a toto navrácení je zabezpečeno výnosy běžného roku, nejpozději však 31. března následujícího roku. (Nováková, 2009, s. 162)

4.3 Fondy

Příspěvková organizace tvoří fondy, které jsou používány na zabezpečení chodu a potřeb organizace. Základní postupy účtování na fondech upravuje Český účetní standard (dále jen „ČÚS“) č. 704. Peněžní fondy jsou vždy účelově určeny a kryty aktivním bankovním účtem, jejich zůstatky se po skončení roku převedou do roku následujícího. Mezi tyto peněžní fondy patří investiční fond a fond kulturních a sociálních potřeb. K tomu jsou tvořeny ještě fondy výsledku hospodaření, mezi něž se řadí rezervní fond a fond odměn, které jsou tvořeny ze zlepšeného výsledku hospodaření. Ten vznikne tak, že celkové výnosy organizace jsou větší než její celkové náklady. Zřizovatel musí rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření do fondu odměn a rezervního fondu schválit. (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 20-21)

Tvorbu a použití fondů upravuje Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jen fond kulturních a sociálních potřeb je řízen samostatnou vyhláškou Ministerstva financí ČR. Od roku 2010 jsou příspěvkové organizace povinny v příloze účetní závěrky uvádět doplňující informace k tvorbě a použití těchto fondů.

4.3.1 Investiční fond

Investiční fond neboli fond reprodukce majetku (účet 416) se podle § 31 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů používá k úhradě investičních úvěrů a půjček, k financování investičních výdajů, k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud byl uložen, a v neposlední řadě k posílení zdrojů na opravy a údržbu majetku používaného k vlastní činnosti. Příjmy investičního fondu potom tvoří:

- investiční dotace z rozpočtu zřizovatele,
- investiční příspěvky ze státních fondů,

- odpisy hmotného a nehmotného majetku podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu,
- výnosy z prodeje svěřeného majetku, pokud to zřizovatel připustí, a z prodeje vlastního majetku,
- investiční dary a příspěvky jiných subjektů,
- převody z rezervního fondu, povolené zřizovatelem.

4.3.2 Fond kulturních a sociálních potřeb

Fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP, účet 412) je upraven v § 33 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle něj se tento fond tvoří základním přidělem z ročních nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, mezd a odměn za pracovní pohotovost aj. Do FKSP se odvádí zálohy z roční plánované výše stanovené rozpočtem a vyúčtování je provedeno v rámci účetní závěrky. Ostatní příjmy, výši tvorby a hospodaření s tímto fondem stanoví MFČR vyhláškou.

Jmenovaný zákon také stanovuje, že FKSP lze použít pro financování kulturních, sociálních a jiných potřeb zaměstnanců příspěvkové organizace, žáků středních odborných učilišť a učilišť, interních vědeckých aspirantů. Je určen i důchodcům, kteří pracovali u příspěvkové organizace při prvním odchodu do starobního nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým a právnickým osobám.

Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 22) tvrdí, že FKSP lze čerpat dvěma způsoby. Nepeněžní čerpání zahrnuje zejména příspěvky zaměstnancům na rekreaci, na společenské, kulturní a sportovní akce, příspěvky na nákup hmotného majetku ke zlepšení kulturního a sociálního prostředí zaměstnancům. Ve formě peněžní jsou z FKSP zabezpečovány peněžní dary, půjčky, příspěvky na penzijní připojištění.

4.3.3 Rezervní fond

Rezervnímu fondu, jeho tvorbě a použití se věnuje § 30 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Do tohoto fondu se po skončení roku převádí zlepšený výsledek hospodaření snížený o případné odvody do fondu odměn. Výši rezervního fondu a rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření schvaluje zřizovatel. Patří sem i peněžní dary a nevyužitá dotace, kterým se budu více věnovat později.

V účetnictví je o rezervním fondu účtováno na dvou účtech podle toho, z čeho je tvořen:

- účet 413 – Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH,
- účet 414 – Rezervní fond tvořený z ostatních titulů.

Na účtu 414 je účtováno o neinvestičních darech a o neodčerpaných prostředcích z fondu EU. O ba tyto účty je možné čerpat na úhradu ztráty z předchozího roku, k rozvoji své činnosti, na úhradu sankcí za porušení rozpočtové kázně, k posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele. Pro překonání dočasného nesouladu mezi náklady a výnosy lze použít výhradně prostředků na účtu 413. (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 23)

4.3.4 Fond odměn

Fond odměn je také upraven Zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a to konkrétně § 32, který stanovuje jeho tvorbu ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace do výše jeho 80 %. Nesmí však být vyšší než 80 % stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy. Zřizovatel opět předem schvaluje výši zlepšeného výsledku hospodaření a výši tohoto fondu. Jak už sám název fondu odměn napovídá, jsou z něj hrazeny odměny zaměstnancům. Přednostně je však použit na zajištění případného překročení prostředků na platy.

O fondu odměn je účtováno na účtu 411 – Fond odměn. Nováková (2009, s. 174) doplňuje, že v příspěvkových organizacích zřízených ÚSC, je každoročně zřizovatelem stanoven limit mzdových prostředků jako součást závazných ukazatelů rozpočtu. To znamená, že v těchto organizacích dochází k usměrňování prostředků na mzdy.

4.4 Transfery

Transferem se rozumí (Otrusinová a Kubičková, 2011, s. 51-52) peněžní prostředky přijaté či poskytnuté z veřejných rozpočtů, jakož i prostředky získané ze zahraničí, ze státních fondů, z rozpočtů ÚSC, z poplatků a jiných dávek, bez ohledu na účel jejich poskytnutí. Mezi transfery řadíme dotace, granty, dávky, příspěvky, subvence, nenávratné finanční výpomoci, peněžité dary či podpory. Za transfer nemohou být označeny dotace zřizovatele pro nákup dlouhodobého majetku v jím zřízené příspěvkové organizaci. Transfery je možno dělit podle účelu, na který jsou poskytovány.

Rozlišují se:

- investiční dotace - poskytují se na pořízení a správu DM,

- neinvestiční dotace - také „provozní dotace“, určeny ke krytí provozních nákladů a dalších neinvestičních potřeb.

Dojde-li k tomu, že se transfery nespotebují do konce kalendářního roku, jejich výše musí být převedena do rezervního fondu a použita v následujících letech na stanovený účel. V rezervním fondu se pak tyto prostředky sledují odděleně. Při nedodržení stanoveného účelu podléhají získané transfery finančnímu vypořádání se státním rozpočtem. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 20)

4.5 Dary

Součástí zdrojů financování příspěvkových organizací zřízených ÚSC jsou také dary. Ty mohou být přijaty od fyzických nebo právnických osob z tuzemska nebo zahraničí jen po předchozím souhlasu zřizovatele. Jestliže zřizovatel dar neodsouhlasí, organizace jej musí odmítnout. To platí i v případě, kdy příspěvková organizace majetek zdědí.

Samotné organizaci je ustanovením § 37 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zakázáno dary poskytovat. Výjimkou jsou dary zaměstnancům a jiným osobám poskytnuté z FKSP.

4.6 Půjčky a úvěry

Půjčky, úvěry a ručení řeší § 34 Zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle něj je příspěvkové organizaci umožněno uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru jen po předchozím písemném souhlasu zřizovatele. V případě poskytnutí půjček zaměstnanci z FKSP se tento souhlas nepožaduje. Úvěry a půjčky jsou vždy účelově vázány. Příspěvková organizace nesmí ručit za závazky jiných osob. Jak už bylo řečeno výše, organizace může také získat návratnou finanční výpomoc od svého zřizovatele.

5 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza slouží jako nástroj pro hodnocení hospodaření a finančního zdraví podniku. Poskytuje informace, které jsou důležité jak pro správné rozhodování o finančních zdrojích, tak pro sestavení optimální kapitálové struktury. Pomáhá odhalit mnoho faktů, jak negativních tak pozitivních, týkajících se finanční stability dané organizace, které jsou dále využívány pro finanční plánování a řízení. Finanční analýza je nástrojem, který hodnotí finanční situaci v minulosti, ale hlavně nástrojem pro odhad a prognózování budoucího vývoje. Výsledky finanční analýzy jsou důležité nejen pro vlastní potřebu firmy, ale i pro ostatní uživatele, jako jsou věřitelé, obchodní partneři, odborná veřejnost, konkurence, státní instituce, a hlavně investoři. Každého z těchto uživatelů přitom zajímají jiné informace, proto je zapotřebí nejprve zvážit, pro koho je daná finanční analýza zpracovávána. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 17)

Kraftová (2002, s. 25) je toho názoru, že finanční analýza by měla plnit tyto cíle:

- zhodnotit vývoj firmy a poskytnout fakta důležitá pro budoucí rozhodování,
- posoudit možnosti dalšího vývoje a vyhledat nejvýhodnější variantu,
- srovnatelnost s výsledky finanční analýzy firem ve stejném oboru (hodnocení konkurenceschopnosti),
- poskytnout informace důležité pro hodnocení firmy vlastníky, věřiteli a vnějšími partnery.

5.1 Zdroje dat finanční analýzy

Východiskem pro kvalitní zpracování finanční analýzy je podle Knápkové, Pavelkové a Šteker (2013, s. 18) možnost přístupu k informacím. Platí přitom pravidlo, že čím více informací a dat máme k dispozici, tím jsou výsledky finanční analýzy spolehlivější a lépe odráží skutečný stav. Významným zdrojem dat jsou účetní výkazy. Pro práci s nimi je však nejprve nutné se dobře seznámit s položkami jednotlivých účetních výkazů a znát vzájemné souvztažnosti výkazů. Je nutné věnovat pozornost i vypovídací schopnosti jednotlivých výkazů, která může být ohrožena tím, že výkazy jsou sestavovány především pro daňové a účetní účely. Zdrojem dat jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách vlastního kapitálu. Důležité informace je pak možné získat i z přílohy k účetní závěrce, nebo z výročních zpráv dané organizace, které obsahují souhrn všech výše uvedených výkazů a příslušné komentáře.

5.2 Metody finanční analýzy

Metody a postupy finanční analýzy se podle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 61) standardizovaly a staly oblíbenými pro svou jednoduchost. Jako nejpoužívanější metody finanční analýzy autoři uvádějí:

- analýza stavových (absolutních) ukazatelů,
- analýza tokových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů,
- analýza rozdílových ukazatelů,
- analýza soustav ukazatelů,
- souhrnné ukazatele hospodaření.

5.2.1 Analýza stavových ukazatelů

Tato analýza je nazývána také jako analýza absolutních ukazatelů, protože jde o rozbor dat (čísel) získaných z účetních výkazů. Při této metodě je většinou analyzována finanční a majetková struktura rozvahy zvlášť. Dělíme ji na horizontální a vertikální analýzu.

5.2.1.1 Horizontální analýza

Jde o analýzu vývoje absolutních čísel z různých účetních výkazů v čase. Je nazývána také jako analýza trendů, pro její použití je zapotřebí alespoň dvou údajů pro stejnou položku účetního výkazu (např. údaje alespoň za dva roky), které jsou srovnávány. Pro nejlepší využití této metody je však potřebná existence delší časové řady těchto údajů. Jsou sledovány absolutní změny u určité účetní položky v čase a také vypočítána výše změny oproti předchozímu roku v procentech. (Vodáková, 2013, s. 116)

Vzorec pro výpočet horizontální analýzy je vyjádřen dvěma způsoby:

1. absolutně (o kolik se položka zvýšila/snížila oproti minulému období):

$$Ukazatel_{i+1} - Ukazatel_i,$$

kde i je označení pro období.

2. v procentech (o kolik procent se položka zvýšila/snížila oproti minulému roku):

$$\frac{Ukazatel_{i+1} - Ukazatel_i}{Ukazatel_i} \times 100,$$

kde i je označení pro období.

5.2.1.2 Vertikální analýza

Jde o vyjádření procentního podílu určité položky výkazu na zvolené základně stanovené jako 100%. Většinou jsou za základnu položeny celková aktiva nebo pasiva, u výkazu zisku a ztráty hodnota nákladů nebo výnosů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 68)

Důležitost horizontální a vertikální analýzy u veřejného sektoru (tedy i příspěvkové organizace) při kontrole plnění rozpočtu zdůrazňují Otrusinová a Kubičková (2011, s. 93). Vztahy u skutečné a rozpočtované částky mohou být pomocí vertikální analýzy vyjádřeny podílem na rozpočtovaných a skutečných hodnotách, nebo pomocí horizontální analýzy vyjádříme skutečnou výši jako podíl na rozpočtované částce.

5.2.2 Analýza tokových ukazatelů

Jako tokové jsou označovány položky výkazu zisku a ztráty, tedy náklady a výnosy. Není u nich tak jako u aktiv a pasiv zachycen stav k určitému datu rozvahy, ale jejich tok v průběhu účetního období. Proto účty nákladů a výnosů nemívají na počátku období žádný počáteční stav a začínají vždy od nuly. Analýza tokových ukazatelů je prováděna analyzováním nákladů, výnosů, položek cash flow a zisku. Využíváme zde možnosti horizontální a vertikální analýzy, která již byla vysvětlena.

5.2.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele se orientují především na likviditu podniku. Mezi nejdůležitější rozdílové ukazatele patří čistý pracovní kapitál (ČPK), je to rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji. Je důležitý pro likvidnost podniku (platební schopnost), protože aby byl podnik likvidní, potřebuje mít dostatečný volný kapitál. Čistý pracovní kapitál je část oběžného majetku financovaná z dlouhodobého kapitálu a její určení závisí na rozdělení majetku na dlouhodobý a oběžný a na rozlišení krátkodobých a dlouhodobých cizích zdrojů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 83)

5.2.4 Analýza poměrových ukazatelů

Vodáková (2013, s. 116) je toho názoru, že poměrové ukazatele jsou nejpoužívanějším druhem ukazatelů při sestavování finanční analýzy. Jsou oblíbeny pro svou jednoduchost výpočtu a pro využitelnost při finančním rozhodování. Jejich výše je stanovena jako poměr mezi dvěma nebo více údaji účetních výkazů.

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 84) souhlasí s tím, že se jedná o oblíbený a základní nástroj finanční analýzy. Dle autorů, lze z různých položek účetních výkazů vytvořit velké množství ukazatelů, z nichž se však osvědčily jen některé základní ukazatele. Tyto ukazatele jsou rozděleny do skupin podle toho, kterou oblast hospodaření a finančního zdraví podniku hodnotí. Jsou to zejména ukazatele likvidity, aktivity, rentability, zadluženosti, kapitálového trhu a další ukazatele.

5.3 Finanční analýza příspěvkové organizace

Příspěvková organizace je součástí veřejného sektoru ČR, kde se dle Vodákové (2013, s. 106) s využíváním finanční analýzy teprve začíná. Je tomu tak proto, že hlavním cílem subjektů veřejného sektoru není maximalizace zisku a efektivní využívání zdrojů, ale nejdůležitějším úkolem je plnění vlastních cílů a poslání, čímž je poskytování služeb veřejného charakteru. Díky tomu může být finanční analýze neziskových subjektů přikládán nižší význam než v soukromém sektoru. Otrusinová a Kubíčková (2011) však oponují tím, že finanční analýza je důležitá pro hodnocení finančního řízení v každé organizaci bez rozdílu právní formy a financování. Ve veřejném sektoru má pouze určitá specifika, přičemž díky postupnému uplatňování aktuálního principu v této sféře se pro metody finanční analýzy otevírá více možností. Již nyní můžeme použít určité metody finanční analýzy používané v podnikatelském sektoru také na analýzu veřejných subjektů, pro nepodnikatelské subjekty jsou pak navíc k dispozici další specifické ukazatele.

5.3.1 Specifika finanční analýzy příspěvkové organizace

Příspěvková organizace (dále jen „PO“) funguje na principu vícezdrojového financování, tvoří rozpočet a vykonává kromě činnosti hlavní také doplňkovou činnost, která může být zisková. Je tedy třeba respektovat všechny zvláštnosti, kterými se tyto organizace liší od podnikatelských subjektů. Nelze tedy např. rentabilitu hodnotit u hlavní činnosti, lze jen ve smyslu míry ztrátovosti, ale spíše u činnosti doplňkové. Nejdůležitější pro finanční analýzu PO je měření úspornosti vynaložených nákladů k výstupu, který byl požadován.

Některé ukazatele finanční analýzy je třeba pozměnit tak, aby vyhovovaly potřebám PO, jelikož výkonnost je měřena vzhledem k poslání organizace a stanoveným cílům. Je důležité, jaké informace chceme analýzou získat, přitom musí být splněny podmínky účelnosti, aplikovatelnosti a finanční efektivnosti. Organizace si tak sama určí ukazatele, které jí budou vyhovovat z hlediska vypovídací schopnosti. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 111)

Neziskové subjekty usilují o to, aby jejich náklady (příjmy) byly kryty vlastními výnosy (výdaji), tedy o princip samofinancování. Chtějí při vynaložení minima prostředků dosáhnout maximalizace účinku, je požadován spíše nulový zisk, popř. větší než nula v podobě úspory rozpočtovaných nákladů. Rentabilita tímto u těchto subjektů ztrácí na významu, neboť není požadována maximální hodnota zisku. Srovnatelnost finanční analýzy PO je také vcelku omezená, jelikož výsledky finanční analýzy jiných subjektů lze vyhledat jen stěží. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 111)

5.3.2 Dílčí ukazatele finanční analýzy příspěvkové organizace

Kraftová (2002, s. 100-101) hovoří o tom, že pro finanční analýzu municipálních firem (organizace zřízené územními samosprávnými celky) je potřeba volit ukazatele v určité struktuře podle souvislostí mezi oblastmi finanční analýzy a jednotlivými ukazateli. Pro finanční analýzu si firma vybírá oblasti, důležité pro sledování a také ukazatele, které zaručují největší informovanost o stanovených cílech, pozitivních a negativních skutečnostech a o budoucím vývoji. Přitom je nutné vycházet z konkrétní situace, z konkrétních podmínek hodnocené municipality.

5.3.2.1 Ukazatele autarkie

Ukazatele autarkie jsou specifické pro veřejný sektor a slouží ke zjištění míry soběstačnosti. Jsou známy dva způsoby výpočtu autarkie. Prvním z nich je autarkie na bázi výnosově nákladové, která se začala používat až po roce 2010, kdy došlo u veřejného sektoru k přechodu na akruální účetnictví. Výpočet je vyjádřen následujícím vztahem:

$$\text{Autarkie hlavní činnosti} = \frac{\text{Výnosy hlavní činnosti}}{\text{Náklady hlavní činnosti}} \times 100$$

Tento ukazatel vyjadřuje skutečnost, do jaké míry je organizace schopna pokrýt náklady své hlavní činnosti výnosy této činnosti, vyjadřuje tedy jak je organizace soběstačná. Výsledek ukazatele by měl být vyšší než 100 %. Pokud je menší, hrozí organizaci problémy. Znamená to totiž, že výnosy hlavní činnosti nejsou dostatečné k pokrytí vynaložených nákladů. Pomoci tomu můžou výnosy z doplňkové činnosti, ale ne vždy to stačí. Potom je třeba tuto situaci řešit. (Vodáková, 2013, s. 128-129)

Další možnou variantou je výpočet autarkie na bázi příjmově výdajové. Tato metoda byla používána spíše v minulosti, ale i nadále může být uplatňována. Jedná se o obdobu předchozího vzorce:

$$\text{Autarkie na bázi příjmů a výdajů} = \frac{\text{Provozní příjmy}}{\text{Provozní výdaje}} \times 100$$

Jedná se o ukazatel, který se týká přímo peněžních prostředků. Kraftová (2002, s. 103) je přesvědčena, že autarkie na bázi příjmů a výdajů odbourává některé vlivy vzniklé při aplikaci akruálního účetnictví. Vyrovnanost hospodaření je dána stoprocentním pokrytím výdajů příjmy.

5.3.2.2 Ukazatele rentability

Rentabilita měří schopnost dosahování zisku prostřednictvím vložených aktiv. V soukromém sektoru se jedná o poměrně důležitý ukazatel, který posuzuje možnosti firmy vytvářet nové zdroje. Je také významným nástrojem pro zjištění správného rozložení kapitálu. Naproti tomu u municipálních firem jsou ukazatele rentability použitelné jen u doplňkové činnosti, kdy může být tvořen zisk. U hlavní činnosti organizace není totiž prioritou tvorba zisku, ale vyrovnanost mezi vynaloženými a získanými prostředky, tedy nulový hospodářský výsledek. Vybrané ukazatele rentability u municipálních firem budou popsány níže.

Ukazatel rentability nákladů

Ukazatel rentability nákladů je ukazatelem efektivnosti. Vyjadřuje tzv. užitný efekt s prostředky (náklady) vynaloženými na jeho produkci. Cílem je tento ukazatel maximalizovat.

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Náklady činnosti}} \times 100$$

5.3.2.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou potřebné pro zhodnocení potřeby aktiv v organizaci. Měří velikost aktiv v rozvaze v poměru k aktivitám organizace a zjišťují jejich přiměřenost. Tyto ukazatele tedy posuzují, jak podnik využívá vložené prostředky.

Podle Otrusinové (2011, s. 114) jsou nejdůležitější tyto ukazatele aktivity:

- obrat kapitálu;
- rychlost obratu stálých aktiv;
- doba obratu pohledávek;
- poměr doby obratu krátkodobých závazků a krátkodobých pohledávek;
- rychlost obratu zásob (jen jsou-li významné).

Obrat kapitálu

Je to jeden ze základních ukazatelů aktivity. Vyjadřuje, jak rychle se vložený kapitál v průběhu roku obrátí. To znamená, jaká část celkových aktiv se otočí v celkových ročních výnosech.

$$\text{Obrat kapitálu} = \frac{\text{Celkové výnosy HČ}}{\text{Pasiva celkem}}$$

Výsledek se požaduje co nejvyšší. Nízká hodnota ukazatele svědčí o neefektivním využívání zdrojů.

Doba obratu stálých aktiv

Také „míra vázanosti fixních aktiv na výnosech“ nebo „rychlost obratu stálých aktiv“ posuzuje to, jaká část fixních aktiv se otočí v celkových ročních výnosech.

$$\text{Rychlost obratu stálých aktiv} = \frac{\text{Stálá aktiva}}{\text{Celkové výnosy HČ}}$$

Výsledkem je hodnota v letech. Kraftová (2002, s. 121) je toho názoru, že tento ukazatel je měřítkem náročnosti na dlouhodobý majetek. Pokud by výsledek tohoto ukazatele byl vyšší než je srovnávací hodnota (odvětví, oboru), znamenalo by to zbytečnou vázanost zdrojů v DM. Nižší hodnota naopak poukazuje na nedostatečnou vybavenost organizace dlouhodobým majetkem.

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek stanovuje dobu, po kterou existovaly pohledávky. Jedná se o dobu od vzniku pohledávky až po okamžik jejího zaplacení, vyjadřuje celkový čas vázanosti finančních prostředků v pohledávkách.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Celkové výnosy}} \times 360$$

Zde platí, že čím kratší doba, tím lépe. Výsledek je stanoven ve dnech.

Poměr doby obratu krátkodobých závazků a pohledávek

Kraftová (2002, s. 124) o něm hovoří jako o ukazateli, který zajišťuje soulad mezi dobou obratu pohledávek a dobou obratu závazků ve vazbě na provozní náklady a výnosy. Doba obratu pohledávek by měla být kratší než doba obratu závazků, neboť tak má organizace k dispozici více peněžních prostředků, s kterými může disponovat.

$$\text{Poměr doby obratu pohledávek a závazků} = \frac{\frac{\text{Pohledávky} \times 360}{\text{Provozní výnosy}}}{\frac{\text{Závazky}}{\text{Provozní náklady}}}$$

Jak už bylo řečeno, aby doba obratu pohledávek byla nižší, ukazatel by se měl pohybovat pod hodnotou 1. Hodnota 1 pak představuje vyrovnanost mezi oběma dobami.

Rychlost obratu zásob

Udává, kolikrát se zásoby otočí v ročním objemu nákladů, kolik nákladů je vázáno v zásobách. Výpočet je vhodný, jen pokud je položka zásob v rozvaze významná

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{Celkové náklady HČ}}{\text{Zásoby}}$$

Cílem je hodnotu maximalizovat, měla by tedy nabývat stále vyšších hodnot.

Otrusinová (2011, s. 115) upozorňuje na to, že pro potřeby výpočtu jmenovaných ukazatelů je většinou třeba stavové veličiny (pohledávky, závazky, zásoby) zprůměrovat. Vychází se přitom z hodnoty na začátku a na konci období.

5.3.2.4 Ukazatele financování

Ukazatele financování v příspěvkových organizacích jsou jakousi obdobou pro ukazatele zadluženosti používané u podnikatelských subjektů. Kraftová (2002, s. 126) vyzdvihuje potřebu odlišit při výpočtu těchto ukazatelů finance poskytnuté na provozní (neinvestiční) oblast od financování investiční činnosti. Pomocí ukazatelů financování zjistíme, jak je majetek příspěvkové organizace financován, zda převládají zdroje vlastní nebo je organizace závislá na doplňkové činnosti či jiných příspěvcích.

K nejpoužívanějším ukazatelům financování patří:

- ukazatel finanční samostatnosti,
- míra věřitelského rizika,
- míra zadluženosti vlastního kapitálu.

Ukazatel finanční samostatnosti

K dalším významným ukazatelům financování patří ukazatel finanční samostatnost, někdy označován jako „míra finanční nezávislosti“ nebo „koeficient samofinancování“. Vyjadřuje podíl vlastního kapitálu na financování celkových aktiv. Je tedy vyjádřen vztahem:

$$\text{Ukazatel finanční samostatnosti} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva (pasiva)}}$$

Vyšší hodnota ukazatele vypovídá o nižší zadluženosti organizace, přičemž maximální hodnotou je 1, kdy je zadluženost nulová. Může nastat i problém, kdy je ukazatel vyšší než 1, o tom dále pokračuje Vodáková (2013, s. 122). Podle ní tato situace znamená, že je subjekt předlužen (vlastní kapitál se tak dostává do záporných hodnot), za což většinou můžou kumulované ztráty účetního období a předchozích let.

Míra věřitelského rizika

Stanovuje podíl cizího kapitálu na vlastních zdrojích.

$$\text{Míra věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková pasiva}}$$

I když jsou cizí zdroje levnější, není nejlepším řešením využívat jich příliš mnoho (maximalizovat ukazatel). Taková organizace by nebyla z hlediska financí příliš stabilní a mohla by mít problémy.

Síla finanční páky

Měří, jak organizace využívá finanční páku. Je znázorněna vztahem mezi cizím a vlastním kapitálem.

$$\text{Síla finanční páky} = 1 + \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

5.3.2.5 Ukazatele likvidity

„Likvidita znamená schopnost příslušného subjektu hradit okamžitě splatné závazky. Je-li tedy například obec likvidní, nemá krátkodobě problémy s hrazením svých splatných dluhů. Od pojmu likvidita se ještě odlišuje pojem solventnost, který představuje dlouhodobou schopnost hradit závazky.“ (Vodáková, 2013, s. 117) Podle zmíněné autorky ztráta likvidity svědčí o finančních problémech, které můžou přerůst až v nesolventnost. Nejvíce používané jsou u příspěvkových organizací okamžitá a pohotová likvidita.

Okamžitá likvidita

Jedná se o tzv. peněžní likviditu nebo „likviditu I. stupně“. Poměruje krátkodobý finanční majetek, tedy nejlikvidnější aktiva, a krátkodobé závazky.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Doporučené hodnoty se pohybují mezi hodnotami 0,2-0,5. Hodnota příliš vysoká svědčí o nadbytku volných peněžních prostředků.

Pohotovává likvidita

Je likviditou II. stupně. Není již tak přísným měřítkem likvidity jako předchozí ukazatel, protože ke krátkodobému finančnímu majetku přičítá i méně likvidní pohledávky.

$$\text{Pohotovává likvidita} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{KFM}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

Výsledek ukazatele by měl spadat do rozmezí 1-1,5.

Běžná likvidita

Běžná likvidita, také „likvidita III. stupně“, odpovídá na otázku, kolikrát oběžný majetek pokrývá krátkodobé cizí zdroje. Ukazuje, jaká je schopnost organizace splatit své závazky při přeměně oběžného majetku na likvidní prostředky.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé cizí zdroje}}$$

I zde jsou stanoveny doporučené hranice hodnot ukazatele, a to 1,5-2,5.

5.3.2.6 Ukazatele investičního útlumu/rozvoje

Představují značný význam pro municipální firmu, neboť hodnotí dlouhodobý majetek organizace, z hlediska jeho opotřebení a možnosti investování do nového majetku.

Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku

Vyjadřuje míru opotřebení dlouhodobého majetku, tedy s jak starým majetkem organizace disponuje.

$$\text{Koeficient opotřebení dlouhodobého majetku} = \frac{\text{Oprávkky}}{\text{Dlouhodobá aktiva}}$$

Dlouhodobá aktiva jsou zde uvedena v pořizovacích cenách. S vyšší hodnotou tohoto ukazatele roste potřeba investic na pořízení nového majetku. Je také nutné rozhodnout, zda do výpočtu zahrnout i neodepisovaný majetek, který by mohl výsledek nadhodnocovat. (Kraftová, 2002, s. 134)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CENTRUM PRO SENIORY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

V praktické části bakalářské práce se zaměřím na konkrétní příspěvkovou organizaci Centrum pro seniory, která je organizací zřízenou územním samosprávným celkem (obcí) a své služby poskytuje v oblasti sociální péče.

6.1 Základní údaje

Název organizace:	Centrum pro seniory, příspěvková organizace
Sídlo organizace:	Příční 1475, 769 01 Holešov
Zřizovatel:	Město Holešov
IČ:	47 934 531
Statutární zástupce:	Mgr. Ivana Bozděchová
Webové stránky:	http://www.cpsholesov.cz/

Organizace vznikla 1. 1. 1994 pod názvem Domov důchodců, roku 2007 byla přejmenována na Centrum pro seniory, příspěvková organizace. Poskytuje služby v osmipodlažní budově, jejíž výstavba byla dokončena v roce 1978. K dispozici je téměř 90 dvoulůžkových pokojů s balkonem. Součástí každého pokoje je vlastní sociální zařízení, které není bezbariérové. Na každém podlaží je však k dispozici bezbariérová koupelna, a také kuchyňka s jídelnou. K hlavní budově navazuje ještě další, dvoupodlažní, budova. Zde se nachází například společenské místnosti, modlitebna, místnosti pro pracovní terapii. K budovám náleží park se vzrostlou zelení, který mohou klienti využít nejen k příjemnému posezení, ale i k sportovnímu vyžití. V roce 2010 zde bylo vybudováno hřiště na petanque.

6.2 Předmět činnosti

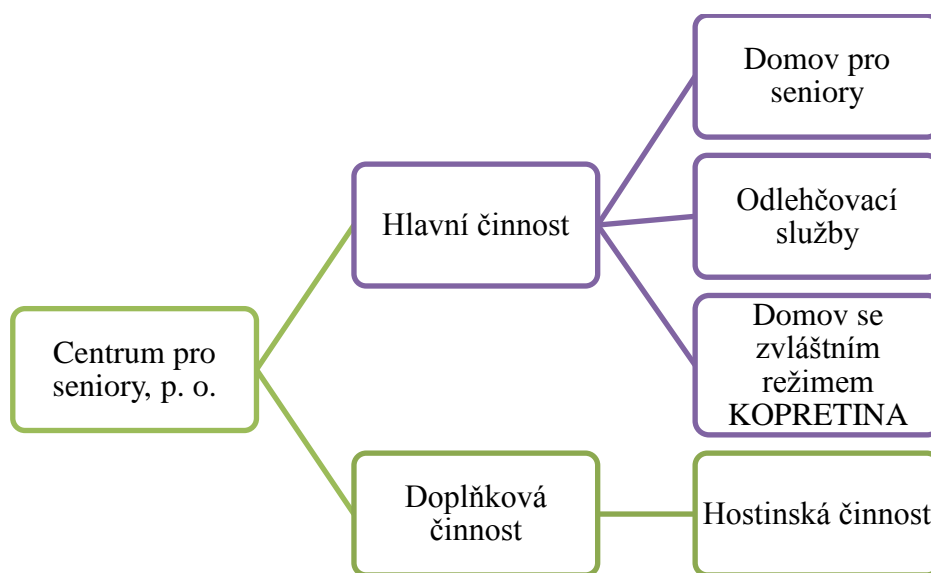
Všechny služby poskytované organizací vychází z komunitního plánování sociálních služeb, tedy z potřeb regionu. Centrum pro seniory, příspěvková organizace (dále jen „CPS“) nabízí v rámci své hlavní činnosti tyto sociální služby:

- domov pro seniory,
- odlehčovací služby,

- domov se zvláštním režimem KOPRETINA.

Tyto služby jsou poskytovány v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., Zákon o sociálních službách. Mezi základní činnosti patří zabezpečení stravy, ubytování, pomoc při běžných úkonech péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti. Jsou nabízeny i vzdělávací, kulturní a sportovní akce, zájmové aktivity.

Doplňkovou činností organizace je hostinská činnost, která je provozována na základě živnostenského oprávnění. Spočívá v nabídce stravování seniorům z blízkého okolí, a to buď přímo v zařízení organizace, nebo formou jídlonosičů.

Obrázek 3 Přehled poskytovaných služeb v CPS

6.2.1 Domov pro seniory

Jedná se o pobytovou službu, která funguje nepřetržitě, a k jejíž realizaci je k dispozici 178 lůžek. Klienty jsou senioři, kteří jsou pro trvalé změny svého zdravotního stavu závislí na pravidelné pomoci jiných osob. Rozsah podpory závisí na individuálních potřebách uživatelů a je zaměřen na zachování/zvyšování jejich fyzických a mentálních schopností. Domov pro seniory je určen zejména seniorům, kteří mají z důvodu věku sníženou soběstačnost, potřebují pravidelnou pomoc jiných osob, přičemž tato pomoc nelze zabezpečit členy rodiny nebo jinou formou sociálních služeb. Naopak služba není poskytována pro osoby chronicky či duševně nemocné nebo závislé na návykových látkách, osoby s Alzheimerovou a jinou demencí, s výjimkou osob trpících stařeckou demencí.

6.2.2 Odlehčovací služby

Tyto služby také patří mezi pobytové, nepřetržitě poskytované služby. Oproti předchozímu domovu pro seniory jsou odlehčovací služby nabízeny rodinám a jiným osobám, které se pravidelně starají o své blízké, a kteří z nějakého důvodu (např. pobyt v nemocnici, lázních, dovolená) nemohou krátkodobě tuto činnost vykonávat. Prostřednictvím odlehčovacích služeb je těmto osobám umožněno odpočinout si s vědomím, že je o jejich blízké profesionálně postaráno. Uživatelé služeb mohou být osoby starší 27 let s tělesným a zdravotním postižením a se sníženou soběstačností, o které je jinak pečováno v domácím prostředí. V organizaci jsou pro tyto osoby k dispozici 4 lůžka.

6.2.3 Domov se zvláštním režimem KOPRETINA

Kapacita služby je 26 lůžek, je poskytována (od 1. 1. 2014) jako pobytová, nepřetržitá zejména osobám nad 50 let, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu Alzheimerovy demence, stařecké demence a jiných typů demencí, osobám závislým na péči jiných osob, kdy tuto péči nemůže vykonávat osoba blízká ani jiná sociální služba. Neposkytuje se osobám s chronickým duševním onemocněním nebo závislým na návykových látkách. Služba klade důraz na individuální potřeby uživatele, jeho přání, bezpečnost, podporu soběstačnosti - pomoci co nejdéle zachovat komunikační a rozlišovací schopnosti, to vše s respektováním a úctou k uživateli.

6.3 Organizační struktura a zaměstnanci

Organizační schéma je pro každý typ poskytované služby mírně odlišné. Většinou však rozděluje zaměstnance na tři skupiny, a to na pracovníky v sociálních službách dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, na zdravotnické pracovníky a ostatní zaměstnance. Tyto skupiny se dále rozpadají na určité úseky, jimiž jsou sociální úsek, zdravotnický (ošetřovatelský) úsek, ekonomický a administrativní úsek, provozní (technický) úsek. Každý úsek má svého vedoucího pracovníka. V Příloze PI je přiloženo organizační schéma domova pro seniory.

Zaměstnanci organizace

Centrum pro seniory, p.o. patří k významným zaměstnavatelům v mikroregionu Holešovsko. Počet zaměstnanců organizace neustále narůstá, během 4 let došlo k nárůstu o 12 zaměstnanců. Zároveň dochází k přesunu zaměstnanců z provozního úseku na úsek sociální (přímá obslužná péče), tím dochází ke zkvalitnění poskytovaných služeb.

Vzhledem k tomu, že v domově pro seniory je nutná nepřetržitá péče a dohled, zaměstnanci v sociálním a zdravotnickém úseku pracují většinou na 12-ti hodinové směny. Proto je zapotřebí takový počet zaměstnanců, který zabezpečí plynulý chod organizace.

Tabulka 1 Počet zaměstnanců Centrum pro seniory, p. o. v letech 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Počet zaměstnanců	98	100	106	110

(interní zdroje organizace)

Všichni pracovníci organizace jsou průběžně vzděláváni pro účely jejich pracovní pozice. Zaměstnanci na sociálním úseku jsou ze zákona povinni vynaložit na vzdělávání alespoň 24 hodin ročně. Také zdravotní sestry mají povinnost se vzdělávat danou zákonem. Ta je na rozdíl od sociálních pracovníků stanovena v kreditech, kdy zdravotní pracovníci musí získat 40 kreditů za pět let. Těmto pracovníkům organizace zabezpečuje vzdělávání přímo na pracovišti. Dále se zaměstnanci účastní každoročně různých školicích akcí.

Organizace se v průběhu let 2010-2012 zapojila do projektu s názvem „Systematickým vzděláváním pracovníků v sociálních službách k vyšší kvalitě služeb“, kterého se zúčastnilo 29 pracovníků v sociálních službách. Cílem projektu bylo zavedení a realizace systematického profesního vzdělávání pracovníků v sociálních službách a tím dosáhnout zvýšení kvality poskytované péče.

7 HOSPODAŘENÍ CENTRUM PRO SENIORY, P. O.

7.1 Majetek

Na základě zřizovací listiny byl organizaci svěřen majetek k užívání, který nadále zůstává ve vlastnictví zřizovatele. Jedná se o pozemek a hlavní budovu, včetně navazující vedlejší budovy, nacházející se na tomto pozemku. Dále organizace disponuje pozemkem, který v minulosti získala darem od svého bývalého klienta. Ten je v účetnictví evidován v položce zahrady, pastviny, louky, rybníky. Organizace jej nevyužívá, proto jej poskytla k pronájmu. Suma stálých aktiv byla v roce 2013 v částce téměř 30 milionů Kč, celková bilanční suma byla v rozvaze vykázána v hodnotě 39 697 247 Kč. Převažuje tedy dlouhodobý majetek.

7.2 Hospodaření s fondy

Centrum pro seniory, p. o. vytváří následující peněžní a investiční fondy:

- investiční fond (fond reprodukce majetku),
- FKSP,
- rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření,
- rezervní fond z ostatních titulů,
- fond odměn.

V následujících podkapitolách bude konkrétněji popsáno hospodaření s těmito fondy za rok 2013.

7.2.1 Investiční fond

Organizace každoročně sestavuje rozpočet, neboli plán tvorby a čerpání investičního fondu. Po skončení účetního období je pak porovnáván skutečný stav s plánovanými hodnotami. V roce 2013 nebyly zaznamenány u tvorby ani čerpání investičního fondu žádné odchylky od plánu, stav skutečný souhlasil s rozpočtovými údaji.

Investiční fond byl v roce 2013 tvořen pouze přidělem odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, a to ve výši 956 990 Kč. Čerpání tohoto fondu bylo použito zčásti na financování investičních výdajů ve výši 251 798 Kč. Investiční výdaje byly zapříčiněny technickým zhodnocením v rámci prováděných oprav budovy, a opravou kanalizace. Dále

se v případě čerpání fondu jednalo o odvod do rozpočtu zřizovatele, tedy odvod Městskému úřadu Holešov. Konečný stav fondu v roce 2013 byl tedy 782 532 Kč.

Tabulka 2 Tvorba a čerpání investičního fondu v roce 2013 v Kč

Počáteční stav k 1.1.	777 340
Tvorba fondu	956 990
Čerpání fondu	951 798
Konečný stav fondu	782 532

(interní materiály organizace)

7.2.2 Fond kulturních a sociálních potřeb

Tvorbu a užití fondu upravuje vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb. Základní příděl do FKSP je tvořen 1 % ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů a odměny za pracovní pohotovost. Tento základní příděl byl v roce 2013 ve výši 215 140 Kč. Z fondu je poskytován zaměstnancům příspěvek na stravování, který činil 188 254 Kč. Dále byl v roce 2013 FKSP snížen o poskytnuté peněžní dary ve výši 18 000 Kč a zbylá částka čerpání byla využita k ostatním účelům.

K tomuto fondu je veden samostatný bankovní účet – účet FKSP, kde jsou prostředky fondu ukládány a sledovány tak odděleně od finančních prostředků na ostatních účtech.

Tabulka 3 Tvorba a čerpání FKSP v roce 2013 v Kč

Počáteční stav fondu k 1. 1.	79 583
Tvorba fondu	215 140
Čerpání fondu	227 381
Konečný stav fondu	67 342

(interní materiály organizace)

7.2.3 Rezervní fond

Rezervní fond je sledován na dvou účtech, jak již bylo uvedeno v praktické části. Rezervní fond z ostatních titulů byl tvořen přídělem zlepšeného výsledku hospodaření ve výši 10 246 Kč a dále finančním darem v hodnotě 156 600 Kč. Čerpání fondu v částce 1891 231 Kč bylo složeno z poskytnutí finančního daru (37 404 Kč), nákupem lehátka (53 827 Kč) a z nejvyšší části nařízeným odvodem do rozpočtu zřizovatele (1 800 000 Kč). Konečný stav tohoto fondu je tedy 195 621 Kč.

Tabulka 4 Tvorba a čerpání rezervního fondu z jiných titulů v roce 2013 v Kč

Počáteční stav k 1.1.	1 920 006
Tvorba fondu	166 846
Čerpání fondu	1 891 231
Konečný stav fondu	195 621

(interní materiály organizace)

Naopak u rezervního fondu ze zlepšeného VH nedošlo k žádnému přidělu, byla pouze vyčerpána částka ve výši počátečního stavu fondu, která byla po dohodě se zřizovatelem použita na financování probíhajících oprav objektu. Konečný stav fondu k 31. 12. 2013 byl tedy nulový.

Tabulka 5 Tvorba a čerpání rezervního fondu ze zlepšeného VH v roce 2013 v Kč

Počáteční stav k 1.1.	853 557
Tvorba fondu	0
Čerpání fondu	853 557
Konečný stav fondu	0

(interní materiály organizace)

7.2.4 Fond odměn

Fond odměn se tvoří přidělem zlepšeného výsledku hospodaření, jež podléhá schválení ze strany zastupitelstva města Holešov. Zastupitelstvo schválí nejprve výši zlepšeného výsledku hospodaření a poté výši přidělu do fondu odměn. Návrh na rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření předkládá organizace, nejprve však musí být zabezpečen příděl do rezervního fondu, který je tvořen dle zákona č. 250/2000 Sb.

V roce 2013 se do fondu odměn neuskutečnil žádný příděl, protože výsledek hospodaření předchozího roku činil pouze 10 24 Kč a byl celý použit pro navýšení fondu rezervního. Na odměny zaměstnancům bylo v roce 2013 z fondu odměn čerpáno 144 080 Kč. Konečný stav fondu je tedy 55 920 Kč a vzhledem k tomu, že hospodářský výsledek ve sledovaném roce byl také velmi nízký (925 Kč), nepředpokládám v příštím roce výrazný příděl tomuto fondu.

Tabulka 6 Tvorba a čerpání fondu odměn v roce 2013 v Kč

Počáteční stav k 1.1.	200 000
Tvorba fondu	-
Čerpání fondu	144 080
Konečný stav fondu	55 920

(interní materiály organizace)

7.3 Účetnictví

Organizace vede podvojně účetnictví ve **zjednodušeném rozsahu** schválené zřizovatelem. Při účtování se řídí zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, prováděcí vyhláškou č. 410/2009 Sb. a Českými účetními standardy řady 7. Dále organizace účtuje dle vypracované vnitřní směrnice a na základě účtového rozvrhu vytvořeného v souladu se směrnou účtovou osnovou, uvedenou v příloze k vyhlášce 410/2009 Sb.

Odepisování a oceňování

Majetek je odepisován rovnoměrně - měsíční odepisování dle odpisového plánu. Majetek a závazky nejsou přeceňovány na reálnou hodnotu, jsou ponechány v historických cenách.

Účetní závěrka

Pro potřeby organizace je sestavována měsíční účetní závěrka, dále je sestavována čtvrtletní účetní závěrka, která je předkládána zřizovateli. Samozřejmostí je pak roční účetní závěrka, též předkládaná zřizovateli.

Vykazování

Organizace sestavuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přílohu. Protože vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, nemusí sestavovat přehled o peněžních tocích ani přehled o změnách vlastního kapitálu. Položky výkazů jsou uvedeny v Kč s přesností na dvě desetinná místa. V Přílohách PII-PIII jsou uvedeny účetní výkazy organizace za rok 2013.

Evidence

Organizace využívá software pro účetnictví Complex FIS 3000. K vedení účetnictví je dále používán účetní deník, hlavní kniha, kniha podrozvahových a knihy analytických účtů. Účetní zápisy se provádějí k okamžiku uskutečnění účetního případu.

Doplňková činnost je sledována a vykazována odděleně od hlavní činnosti. Evidence zásob je prováděna způsobem A.

Rozpočet

Organizace každoročně předkládá zřizovateli návrh rozpočtu na následující účetní období. Rozpočet je sestavován tak, aby byl vyrovnaný. Případný nesoulad mezi výnosy a náklady je pokryt z příspěvku od zřizovatele, jehož výši určí zřizovatel na základě předkládaného návrhu.

8 ZDROJE FINANCOVÁNÍ

V této kapitole budou nejprve krátce popsány jednotlivé zdroje financování využívané organizací Centrum pro seniory, p. o., poté bude analyzována jejich struktura v letech 2011-2013.

8.1 Dotace MPSV

Jedná se o neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu, která je poskytována pouze registrovaným organizacím poskytujícím sociální služby. Tyto dotace jsou získávány od Ministerstva práce a sociálních věcí a musí být použity na stanovený účel. Použití dotace podléhá kontrole a při nedodržení podmínek může MPSV požadovat její vrácení.

8.2 Úhrady uživatelů

Úhrady uživatelů představují platby klientů za využívání všech služeb poskytovaných Centrum pro seniory, p. o. Jedná se především o ubytování, stravu a sociální služby. Výše úhrady za poskytované služby je stanovena podle platného ceníku organizace a upravena Smlouvou o poskytování sociálních služeb, kterou organizace uzavírá s klientem při jeho nástupu do zařízení. Nemá-li uživatel dostatečný příjem, úhrada je mu snížena tak, aby mu z jeho příjmu zůstalo 15 % pro osobní potřebu. O doplatek do plné výše je požádána rodina nebo je financován z jiných zdrojů. Ceník služeb je přístupný na internetových stránkách organizace, ceny se mění dle typu stravy (diabetik) a pokoje (staré x rekonstruované). Péče je hrazena z příspěvku na péči.

8.3 Příspěvek na péči

Příspěvek na péči je poskytován osobám, které jsou závislé na pomoci jiné osoby v oblasti běžné péče o svou osobu. Je zabezpečován Úřadem práce a jeho výše je odstupňována dle míry závislosti na jiné osobě. Následující tabulka ukazuje rozdělení stupňů závislosti a výši měsíčního příspěvku na péči. Výše přijatého příspěvku na péči se tak liší dle počtu klientů a jejich stupně závislosti. Organizace měla k 31. 12. 2013 nejvíc klientů třetího stupně závislosti na jiné osobě, tito klienti tvořili 34 % všech uživatelů. Následovaly osoby zařazené do druhého stupně, jejichž podíl byl 31 %. Nejmenší skupinu tvoří klienti, kteří nejsou závislí na pomoci druhé osoby. To je pro organizaci dobré z toho důvodu, že na tyto klienty se nevztahuje žádný finanční příspěvek.

Tabulka 7 Přehled poskytovaných příspěvků na péči

	Klienti k 31. 12. 2013	Počet klientů v %	Výše měsíčního PNP
I. Lehká závislost	25	14 %	800 Kč
II. Středně těžká závislost	55	31 %	4 000 Kč
III. Těžká závislost	60	34 %	8 000 Kč
IV. Úplná závislost	29	16 %	12 000 Kč
bez příspěvku	9	5 %	-
celkem uživatelů	178	100 %	-

(interní materiály organizace)

8.4 Pojišťovny

Zdravotní pojišťovny hradí většinu poskytované zdravotní péče. Financování probíhá na základě smlouvy organizace se zdravotními pojišťovnami, které pak hradí výdaje na zdravotní úkony z příjmů pojistného. Za seniory již toto pojistné hradí stát.

8.5 Dotace zřizovatele

Město Holešov jako zřizovatel Centrum pro seniory, p. o. poskytuje příspěvek na provoz tohoto zařízení. Jedná se o prostředky určené na úhradu provozních nákladů, jako jsou opravy, odpisy, mzdové náklady apod. Dále může zřizovatel poskytnout dotaci. Výše dotace je stanovena na základě rozpočtovaných příjmů a výdajů organizace, dotace je na rozdíl od příspěvku nenároková.

8.6 Ostatní

Ostatními zdroji jsou pro Centrum pro seniory p. o. zdroje z pronájmu prostor hlavní budovy, příjmy ze zúčtování fondů, přijaté dary a malým zdrojem příjmů jsou také úroky z prostředků na účtech.

8.7 Analýza zdrojů financování

Jednotlivé zdroje financování byly popsány, nyní se zaměřím na jejich rozložení během let 2011-2013. Přesná výše zdrojů je uvedena v tabulce níže. Tabulka ukazuje, že příjmy organizace přesahovaly v letech 2011-2013 každoročně výši 40 milionů Kč. Nejvyšší zdroje plynuly z úhrad uživatelů. Tyto příjmy se mění v poměru k obsazenosti zařízení během roku, proto můžeme sledovat v každém roce jinou sumu pohybující se u hranice 16 mil. Kč. Dalším důležitým zdrojem je příspěvek na péči, který je hrazen dle počtu klien-

tů zařazených do stanovených 4 stupňů závislosti. Jak můžeme vidět, tento příspěvek se rok od roku zvyšuje, v roce 2012 se zvýšil o více než 2 mil. Kč. Je to způsobeno přechodem počtu klientů na vyšší stupeň závislosti, čímž je organizaci vyplácen vyšší příspěvek na osobu a měsíc. V roce 2013 se příspěvek také o něco zvýšil, což hodnotím kladně, neboť organizace by měla pečovat hlavně o klienty, kteří to potřebují nejvíce. Těmi jsou osoby s vyšším stupněm závislosti, tudíž i s větším příspěvkem na péči.

Dotace MPSV naopak zaznamenaly pokles, z roku 2011 na 2013 došlo k jejich snížení o téměř 3 mil. Kč. Příčinou jsou úsporná opatření MPSV, kdy dochází k postupnému zmenšování poskytovaných dotací. Tím více se organizace stává závislá i na ostatních příjmech, z nichž nejvyšší prostředky plynou z čerpání fondů organizace. Následují příjmy z pronájmu prostor. V roce 2012 navíc organizace obdržela dotaci od Městského úřadu Holešov ve výši 200 000 Kč. Jednalo se o provozní dotaci na krytí nákladů hlavní činnosti.

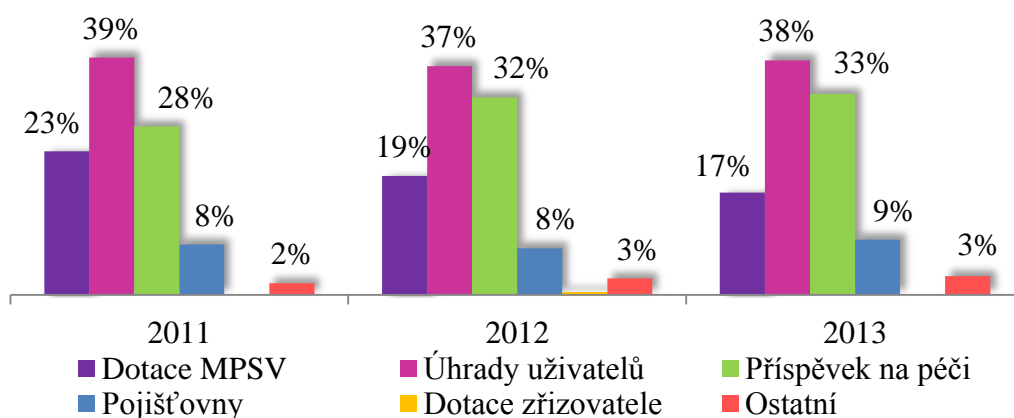
Tabulka 8 Zdroje financování organizace v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
Dotace MPSV	9 611 000	8 170 000	6 978 000
Úhrady uživatelů	15 900 569	15 708 355	15 989 425
Příspěvek na péči	11 295 637	13 584 112	13 685 023
Pojišťovny	3 393 161	3 224 800	3 778 958
Dotace zřizovatele	-	200 000	-
Ostatní	795 448	1 156 848	1 291 058
Zdroje financování celkem	40 995 815	42 044 115	41 722 464

(interní materiály organizace)

Následující graf zobrazuje procentuální rozložení zdrojů financování v jednotlivých letech. Jak již bylo řečeno, dochází k postupnému zvyšování podílu příspěvku na péči a naopak k neustálému klesání podílu dotace z MPSV na celkových zdrojích.

Graf 1 Zdroje financování organizace v letech 2011-2013 v %

9 FINANČNÍ ANALÝZA

Tato část bakalářské práce bude věnována finanční analýze municipální účetní jednotky. Bude aplikována na vybranou organizaci Centrum pro seniory, p. o. Zdroji dat pro analýzu byly především účetní výkazy organizace, a to zejména rozvaha, výkaz zisku a ztrát a příloha. Nejprve bude provedena analýza majetkové a finanční struktury, analýza výnosů a nákladů, poté se zaměřím na specifické ukazatele finanční analýzy v municipální sféře.

9.1 Klasifikace odvětví

V rámci klasifikace odvětví dle metodiky CZ-NACE lze činnost Centrum pro seniory, p. o. zařadit do sekce Q – Zdravotní a sociální péče, oddílu 87 – Pobytové služby sociální péče. Přesněji se jedná o třídu 87.30.1 – Sociální péče v domovech pro seniory. Data potřebná pro srovnání vybrané organizace s odvětvím je možno získat na webu Ministerstva průmyslu a obchodu ze souborů s názvem Finanční analýza.

Dle sektorového členění se činnost analyzované organizace řadí do sektoru 11001 - Nefinanční podniky veřejné, který zahrnuje všechny nefinanční podniky, jež jsou podrobeny kontrole ze strany vládních institucí.

9.2 Analýza majetkové struktury

Pokud se podrobněji zaměříme na aktiva organizace, můžeme sledovat stále rostoucí bilanční sumu aktiv. Ta zaznamenala nejvyšší nárůst v roce 2013, kdy vzrostla o 35 %. Největší podíl na jejím zvýšení měl dlouhodobý majetek, konkrétně DHM, který se oproti roku 2012 zvýšil o 60 %. Můžou za to zřejmě úpravy hlavní budovy, které byly provedeny právě v roce 2013. V rámci těchto úprav byl vybudován například evakuační výtah v hodnotě kolem 12 mil. Kč, což se projevilo na zhodnocení stavby. Na tyto úpravy navazovalo v roce 2014 zahájení rozsáhlé rekonstrukce hlavní budovy, jejíž součástí bude oprava bytových jader, zateplení budovy, výměna oken, a další potřebné opravy. Tato rekonstrukce, která potrvá až do roku 2015 a není tak součástí prováděné analýzy, bude financována ze 75 % dotací z evropských fondů, přičemž celkové náklady jsou odhadovány na 30 až 35 mil. Kč.

Vrátíme-li se k analýze majetku organizace Centrum pro seniory, p. o. v letech 2011-2013, je třeba zabývat se také jeho složením. Nejvyšší podíl na aktivech měl ve všech sledovaných letech dlouhodobý majetek, který v roce 2013 tvořil již $\frac{3}{4}$ celkového majetku.

I v tomto případě jde o DHM, jež je zastoupen hlavně stavbami. U pozemků k žádným změnám nedošlo a u samostatných movitých věcí je klesající hodnota způsobena zřejmě postupným opotřebováváním. Oběžná aktiva jsou z nejvyšší části tvořena krátkodobým finančním majetkem, konkrétně položkou jiné běžné účty, kde organizace účtuje o depozitním účtu obsahujícím prostředky klientů, a běžným účtem.

Ostatní složky oběžného majetku, tedy zásoby a krátkodobé pohledávky znamenají pro celková aktiva jen mizivé procento. Zásoby jsou tvořeny pouze materiálem, kde jsou evidovány zejména suroviny, čisticí a dezinfekční prostředky, zdravotnické potřeby a pomůcky, ostatní drobný majetek. Krátkodobé pohledávky představují zejména pohledávky za odběrateli, jimiž jsou klienti Centrum pro seniory, p. o.

Tabulka 9 Majetková struktura organizace v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
AKTIVA	28 988 920	29 504 205	39 697 247
Dlouhodobý majetek	19 198 844	18 764 316	29 965 127
DNM	0	0	0
DHM	19 198 844	18 764 316	29 965 127
- pozemky	384 703	384 703	384 703
- stavby	17 398 493	16 926 425	28 272 820
- sam. movité věci a soubory mov. věcí	1 366 628	966 408	790 726
Oběžná aktiva	9 790 076	10 739 889	9 732 121
Zásoby	240 833	235 230	340 321
- materiál na skladě	240 833	235 230	340 321
Krátkodobé pohledávky	622 243	515 960	580 172
- odběratelé	583 661	497 512	556 954
KFM	8 927 001	9 988 699	8 811 627
- jiné běžné účty	5 620 301	6 515 627	7 300 858
- běžný účet	3 214 754	3 394 857	1 442 839

(interní materiály organizace)

Tabulka 10 Horizontální a vertikální analýza aktiv organizace v letech 2011-2013

	2011	2012	2013	12/11	13/12
AKTIVA	100 %	100 %	100 %	2 %	35 %
Dlouhodobý majetek	66 %	64 %	75 %	-2 %	60 %
DNM	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
DHM	66 %	64 %	75 %	-2 %	60 %
Oběžná aktiva	34 %	36 %	25 %	10 %	-9 %
Zásoby	1 %	1 %	1 %	-2 %	45 %
Krátkodobé pohledávky	2 %	2 %	1 %	-17 %	12 %
KFM	31 %	34 %	22 %	12 %	-12 %

9.3 Analýza finanční struktury

Pasiva analyzované příspěvkové organizace se skládají z vlastního kapitálu, který ve všech sledovaných letech přesahuje $\frac{3}{4}$ bilanční sumy, a z cizích zdrojů, jejichž podíl na pasivech je v průměru 23 %.

Vlastní kapitál neustále roste a je tvořen třemi položkami, z nichž nejvýraznější je jmění účetní jednotky. To je ve všech zkoumaných letech tvořeno pouze účtem 401 – Jmění účetní jednotky. U této položky došlo v roce 2013 k nárůstu 58 % oproti předchozímu roku, což se samozřejmě také projevilo na vzrůstu vlastního kapitálu o 42 %. Toto zvýšení bylo zapříčiněno zvýšením hodnoty budov v souvislosti s již zmíněnými úpravami a vybudováním evakuačního výtahu. Další složkou vlastního kapitálu jsou fondy účetní jednotky, kterým jsem se podrobně věnovala v 7. kapitole. Připomínám, že příspěvková organizace vytváří fond odměn, rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření, rezervní fond z ostatních titulů, FKSP, investiční fond. Pokles položky fondy účetní jednotky v roce 2013 byl způsoben především čerpáním rezervního fondu z ostatních titulů, které bylo zapříčiněno nařízeným odvodem do rozpočtu zřizovatele ve výši 1 800 000 Kč. Výsledek hospodaření má klesající funkci, podrobněji se mu budu věnovat v samostatné podkapitole.

Cizí zdroje mají také rostoucí tendenci, a to zejména díky každoročnímu zvyšování krátkodobých závazků, které se na cizích zdrojích podílí téměř 100 %. Po celé období je největší složkou krátkodobých závazků účet ostatních krátkodobých závazků, které se neustále zvyšují, jedná s hlavně o závazky vzniklé z důvodu depozit klientů.

Tabulka 11 Finanční struktura organizace v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
PASIVA	28 988 920	29 504 205	39 697 247
Vlastní kapitál	22 386 883	22 252 676	31 568 652
Jmění účetní jednotky	19 700 029	19 256 501	30 466 312
Fondy účetní jednotky	2 514 302	2 976 929	1 101 415
Výsledek hospodaření	172 552	10 246	925
Cizí zdroje	6 602 037	7 251 529	8 128 595
Dlouhodobé závazky	10 201	10 605	10 908
- <i>dlouhodobé přijaté zálohy</i>	10 201	10 605	10 908
Krátkodobé závazky	6 591 836	7 240 924	8 117 687
- <i>dodavatelé</i>	458 533	628 786	489 234
- <i>zaměstnanci</i>	1 584 353	1 510 147	1 628 768
- <i>ostatní krátkodob. závazky</i>	3 441 534	4 146 844	4 910 105

(interní materiály organizace)

Tabulka 12 Horizontální a vertikální analýza pasiv organizace v letech 2011-2013

	2011	2012	2013	12/11	13/12
PASIVA	100 %	100 %	100 %	2 %	35 %
Vlastní kapitál	77 %	75 %	80 %	-1 %	42 %
Jmění účetní jednotky	68 %	65 %	77 %	-2 %	58 %
Fondy účetní jednotky	9 %	10 %	3 %	18 %	-63 %
Výsledek hospodaření	1 %	0 %	0 %	-94 %	-91 %
Cizí zdroje	23 %	25 %	20 %	10 %	12 %
Dlouhodobé závazky	0 %	0 %	0 %	4 %	3 %
Krátkodobé závazky	23 %	25 %	20 %	10 %	12 %

9.4 Analýza výnosů

Výnosy organizace se v letech 2011-2013 pohybují okolo 42 mil. Kč. Hlavním zdrojem výnosů jsou výnosy z činnosti, které se rok od roku zvyšují a představují stále vyšší podíl na výnosech. Tento podíl tvořil ve sledovaných letech okolo 80 % celkových výnosů a nejvyšší část zaujímaly výnosy z prodeje služeb. Organizace Centrum pro seniory, p. o. působí v oblasti sociálních služeb, které poskytuje za úplatu. Díky tomu jsou výnosy z prodeje služeb důležitým zdrojem výnosů. Avšak samotné by pro zabezpečení chodu organizace nestačily. Proto se organizace snaží získat prostředky i jinde. Také krátkodobě pronajímá prostory své hlavní budovy – školící a zasedací místnosti. K dispozici jsou dvě místnosti s maximální celkovou kapacitou 124 míst, vhodné pro uspořádání školících akcí, kurzů, školení a seminářů, většinou se jedná o školení vlastních zaměstnanců. Dále pak poskytuje prostory soukromým osobám na provoz obchůdku, kadeřnických a jiných služeb pro zlepšení komfortu klientů. Protože jsou tyto činnosti provozovány ke zkvalitnění poskytovaných služeb, vede tyto příjmy organizace v hlavní činnosti. Ovšem tyto částky tvoří zanedbatelnou část výnosů.

Nedílnou součástí výnosů jsou výnosy z transferů. Organizace poskytuje své služby za ceny nízké, které by nebyly dostačující na pokrytí všech vynaložených nákladů, proto se spoléhá na získané transfery. Tyto prostředky tvoří dotace MPSV a dotace zřizovatele. Transfery každoročně zaujímaly hodnoty pohybující se kolem 20 % celkových výnosů. Ovšem lze sledovat postupné klesání tohoto podílu, za čímž stojí úsporná opatření MPSV a snižování poskytovaných dotací.

Tabulka 13 Výnosy z hlavní činnosti organizace v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
VÝNOSY CELKEM	41 393 967	42 172 655	41 683 406
Výnosy z činnosti	31 344 045	33 628 473	34 704 388
- <i>prodej služeb</i>	31 091 916	33 161 721	34 077 818
- <i>pronájem</i>	55 781	51 975	54 018
- <i>čerpání fondů</i>	196 348	414 778	572 552
Finanční výnosy	2 280	2 291	1 018
- <i>úroky</i>	2 280	2 291	1 018
Výnosy z transferů	10 047 642	8 541 890	6 978 000
- <i>výnosy územních rozpočtů z transferů</i>	10 047 642	8 541 890	6 978 000

(interní materiály organizace)

Tabulka 14 Horizontální a vertikální analýza výnosů z HČ v letech 2011-2013

	2011	2012	2013	12/11	13/12
VÝNOSY CELKEM	100 %	100 %	100 %	2 %	-1 %
Výnosy z činnosti	76 %	80 %	83 %	7 %	3 %
- <i>prodej služeb</i>	75 %	79 %	82 %	7 %	3 %
- <i>pronájem</i>	0 %	0 %	0 %	-7 %	4 %
- <i>čerpání fondů</i>	0 %	1 %	1 %	111 %	38 %
Finanční výnosy	0 %	0 %	0 %	0 %	-56 %
- <i>úroky</i>	0 %	0 %	0 %	0 %	-56 %
Výnosy z transferů	24 %	20 %	17 %	-15 %	-18 %
- <i>výnosy územních rozpočtů z transferů</i>	24 %	20 %	17 %	-15 %	-18 %

9.5 Analýza nákladů

Náklady hlavní činnosti se za sledované období změnily jen minimálně. V roce 2012 se mírně zvýšily a v roce 2013 klesly jen o 1 %. Největší položkou jsou náklady z činnosti, jež tvoří téměř 100 % nákladů. Nejvyšší částky můžeme sledovat u mzdových nákladů, které se podílejí na celkových nákladech z více než 50 %. Centrum pro seniory, p. o. se zaměřuje na pobytové služby pro seniory, kdy je zapotřebí nepřetržitá komplexní péče zabezpečená střídavými směny pracovníků ve dne i v noci. Je tedy logické, že jsou mzdové náklady tak vysoké. Každým rokem se tyto náklady zvyšují, i když z roku 2012 na 2013 jen o 1 %. Je to způsobeno tím, že počet zaměstnanců je rok od roku vyšší (viz tabulka 15). Spotřeba materiálu je druhou nejvyšší položkou nákladů z činnosti, v rámci celkových nákladů však ne už tak vysokou. Tvoří v průměru 15 % celkových nákladů. Jedná se o spotřebu zdravotnických a hygienických potřeb, kancelářského a jiného drobného majetku, spotřebu potravin a surovin na přípravu obědů.

Další významnou položkou je zákonné zdravotní a sociální pojištění, které je placeno zaměstnavatelem za zaměstnance, tento nákladový účet představuje ve všech sledovaných letech konstantní podíl na nákladech, a to ve výši 17 %. Opravy a udržování sice nejsou až tak vysoké, nicméně lze si všimnout rostoucích částek. Může za to skutečnost, že budova organizace byla postavena v 70. letech minulého století a je tedy zapotřebí neustálých investic do jejího udržování. To by se však mělo změnit, neboť jak už bylo uvedeno, organizace chystá rozsáhlou rekonstrukci. Odpisy DM tvoří zanedbatelná 2 % nákladů.

Tabulka 15 Náklady z HČ organizace v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
NÁKLADY CELKEM	41 189 685	42 162 409	41 682 481
Náklady z činnosti	41 145 702	42 137 709	41 637 401
- spotřeba materiálu	7 047 114	6 421 887	6 627 618
- spotřeba energie	2 620 746	2 722 840	2 475 711
- opravy a udržování	406 100	696 591	841 149
- ostatní služby	1 447 800	1 085 877	879 779
- mzdové náklady	20 700 235	21 314 395	21 592 462
- zákonné soc. pojištění	6 997 331	7 150 719	7 261 016
- odpisy DM	933 020	916 088	956 990
Finanční náklady	43 983	0	0
- ostatní finanční náklady	43 983	0	0
Daň z příjmů	31 730	24 700	45 080

(interní materiály organizace)

Tabulka 16 Horizontální a vertikální analýza nákladů z HČ v letech 2011-2013

	2011	2012	2013	12/11	13/12
NÁKLADY CELKEM	100 %	100 %	100 %	2 %	-1 %
Náklady z činnosti	100 %	100 %	100 %	2 %	-1 %
- spotřeba materiálu	17 %	15 %	16 %	-9 %	3 %
- spotřeba energie	6 %	6 %	6 %	4 %	-9 %
- opravy a udržování	1 %	2 %	2 %	72 %	21 %
- ostatní služby	4 %	3 %	2 %	-25 %	-19 %
- mzdové náklady	50 %	51 %	52 %	3 %	1 %
- zákonné soc. pojištění	17 %	17 %	17 %	2 %	2 %
- odpisy DM	2 %	2 %	2 %	-2 %	4 %
Finanční náklady	0 %	0 %	0 %	-100 %	0 %
Daň z příjmů	0 %	0 %	0 %	-22 %	83 %

9.6 Analýza výsledků hospodaření

Výsledek hospodaření běžného účetního období se rok od roku snižuje, v roce 2013 již organizace tvořila minimální zisk, můžeme tedy hovořit o téměř vyrovnaném hospodaření.

Výsledek hospodaření před zdaněním byl sice oproti roku 2012 vyšší o více než 10 ti. Kč, ale vysoká daň z příjmů právnických osob zapříčinila nízkou hodnotu VH běžného účetního období. V roce 2011 byl VH před zdaněním i po zdanění vůbec nejvyšší, může za to fakt, že mzdové náklady v tomto roce byly asi o 0,5 mil. Kč nižší než v letech následujících, mohl za to nižší stav zaměstnanců. Také náklady na opravy a udržování v tomto roce nebyly tak vysoké, naopak výnosy z transferů byly vyšší.

Organizace Centrum pro seniory, p. o. odvádí daň z příjmů právnických osob, předmětem daně jsou veškeré příjmy (výnosy) z činnosti organizace a příjmy z nakládání s majetkem. Zákon č 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, některé z příjmů od daně osvobozuje, ze zdanění vyjímá, nebo umožňuje výhodnější daňový režim. Příspěvkové organizace jsou ustanovením tohoto zákona zařazeny do daňových neziskových subjektů. Vyjmuty z předmětu daně mohou být například dotace, příspěvky na provoz poskytnuté z veřejných rozpočtů, dotace EU a příspěvky Státních fondů, aj. Daňové neziskové subjekty si navíc mohou základ daně snížit až o 30 %. Pokud 30 % činí méně než 300 tis. Kč, lze odečíst celých 300 tis. Kč. Nelze však odečíst částku vyšší než je samotný základ daně. Například výnosy z pronájmu jsou předmětem daně, i proto možná organizace Centrum pro seniory, a. s. tuto daň každým rokem platí.

Tabulka 17 Přehled VH a daně organizace v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
VH před zdaněním	204 282	34 946	46 005
Daň	31 730	24 700	45 080
VH běžného účetního období	172 552	10 246	925

(interní materiály organizace)

9.7 Výnosy a náklady doplňkové činnosti

Doplňkovou činností organizace je prodej obědů seniorům z okolí, kteří nejsou klienty organizace. Tomu odpovídá i struktura nákladů a výnosů doplňkové činnosti. Nejvyšší položkou nákladů je spotřeba materiálu, ve kterém jsou zastoupeny suroviny pro přípravu pokrmů. Pochopitelně druhou nejvyšší položkou je spotřeba energie, následují mzdové náklady. Náklady a výnosy z doplňkové činnosti jsou ve všech sledovaných letech vyrovnané, neboť organizace sestavuje kalkulaci nákladů tak, aby co možná nejvíce odpovídala plánovaným výnosům. V tomto případě se organizace nesnaží za každou cenu maximalizovat zisk, protože senioři bývají většinou sociální skupinou s nízkými příjmy. Někdy se

však povede organizaci vykázat zisk i z této činnosti, což bývá způsobeno poskytováním rautů na různých akcích.

Tabulka 18 Náklady DČ v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
NÁKLADY CELKEM	38 491	43 350	39 057
Náklady z činnosti	38 491	43 350	39 057
- <i>spotřeba materiálu</i>	17 668	19 887	22 078
- <i>spotřeba energie</i>	14 198	15 998	9 441
- <i>mzdové náklady</i>	6 626	7 466	7 539

(interní materiály organizace)

Tabulka 19 Výnosy DČ v letech 2011-2013 v Kč

	2011	2012	2013
VÝNOSY CELKEM	38 491	43 350	39 057
Výnosy z činnosti	38 491	43 350	39 057
- <i>prodej služeb</i>	38 491	43 350	39 057

(interní materiály organizace)

9.8 Specifické ukazatele

9.8.1 Autarkie

Z následující tabulky je patrné, že autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů dosahuje ve všech sledovaných letech 100 %. To svědčí o soběstačnosti organizace. Můžeme tedy říci, že organizace je schopná výnosy ze své činnosti uhradit náklady touto činností vzniklé. Do výnosů se přitom započítávají i neinvestiční dotace.

Pro porovnání jsem ještě uvedla výpočet autarkie na bázi příjmů a výdajů, který byl používán před zavedením akruálního účetnictví. Výsledky obou ukazatelů jsou stejné.

Tabulka 20 Autarkie hlavní činnosti v letech 2011-2013

	2011	2012	2013
Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	100,50%	100,02%	100,00%
Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů	100,42%	100,02%	100,00%

9.8.2 Rentabilita

Ukazatele rentability mají smysl pouze u doplňkové činnosti, protože hlavní činnost není zaměřena na tvorbu zisku. U doplňkové činnosti bývá zisk většinou žádoucí. Centrum pro seniory, p. o. se však ani u doplňkové činnosti nezaměřuje na tvorbu zisku, a jak jsem

již uvedla, prodej obědů je kalkulován tak, aby náklady byly co nejbližší výnosům. Během let 2011-2013 tedy organizace neviduje žádné zisky z doplňkové činnosti, rentabilita doplňkové činnosti je tak nulová.

9.8.3 Aktivita

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky. Z následující tabulky je patrné, že obrat kapitálu je ve všech sledovaných letech vyšší než 1, což bývá často označováno za minimální doporučenou hodnotu. Znamená, to že z 1 Kč majetku je dosažena více než 1 Kč výnosů. Ukazatel se snížil pouze v roce 2013, kdy došlo k poklesu výnosů a velkému nárůstu bilanční sumy aktiv díky technickému zhodnocení budovy.

Doba obratu stálých aktiv udává, míru vázanosti stálých aktiv na výnosech. V letech 2011-2012 se hodnota ukazatele pohybovala pod 0,5, trvalo tedy méně než půl roku k tomu, aby se stálá aktiva obnovila z dosažených výnosů. V roce 2013 se ukazatel zvýšil vlivem již zmíněného technického zhodnocení majetku.

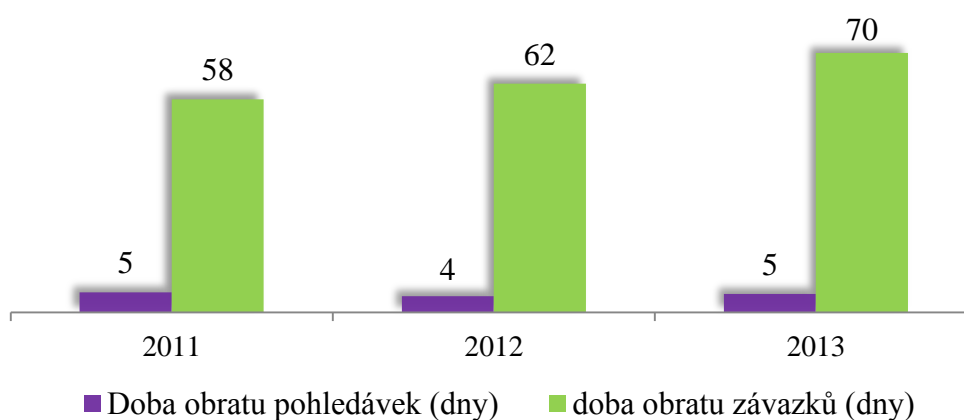
Doba obratu pohledávek se pohybuje kolem 5 dnů, udává, za jak dlouho se průměrně pohledávky přemění zpět do peněžní formy. Dobu obratu pohledávek je dobré srovnávat s dobou obratu závazků, přičemž je lepší, pokud je doba obratu pohledávek nižší. V případě sledované organizace je doba obratu pohledávek několikanásobně nižší než doba obratu závazků, díky tomu má organizace k dispozici více peněžních prostředků, s kterými může disponovat.

Doba obratu závazků vyjadřuje období od vzniku závazku po okamžik jeho uhrazení. Můžeme tedy říci, že organizace hradí své závazky průměrně za 63 dnů, což odpovídá asi dvěma měsícům. Rychlost obratu zásob je vysoká, protože organizace nemá v zásobách vázáno mnoho finančních prostředků a jedná se o věci určené ke spotřebě – suroviny, čisticí prostředky, zdravotnické pomůcky a ostatní.

Tabulka 21 Ukazatele aktivity v letech 2011-2013

	2011	2012	2013
Obrat kapitálu	1,43	1,43	1,05
Doba obratu stálých aktiv (roky)	0,46	0,44	0,72
Doba obratu pohledávek (dny)	5	4	5
doba obratu závazků (dny)	58	62	70
Poměr doby obratu krátkodobých závazků a pohledávek	0,09	0,07	0,07
Rychlost obratu zásob	171,03	179,24	122,48

Graf 2 Doba obratu pohledávek a doba obratu závazků v letech 2011-2013

9.8.4 Financování

Ukazatel finanční samostatnosti vyjadřuje, jak vlastní kapitál pokrývá celková pasiva. Z následující tabulky lze vyčíst, že celková pasiva jsou z více než $\frac{3}{4}$ pokryta vlastním kapitálem. V roce 2013 je hodnota finanční samostatnosti nejvyšší. Využívání cizích zdrojů se pohybuje ve všech letech kolem 20 %. Organizaci tedy hodnotím za poměrně finančně stabilní, s nízkou mírou zadluženosti.

Síla finanční páky je rovna míře zadluženosti vlastního kapitálu zvýšené o 1. Udává, jak organizace využívá finanční páky. Úroková míra je nulová, protože v příspěvkové organizaci není používán úročený cizí kapitál, finanční páka působí pozitivně. Cizí kapitál je levnější, proto zvyšuje rentabilitu celkového kapitálu.

Tabulka 22 Ukazatele financování v letech 2011-2013

	2011	2012	2013
Ukazatel finanční samostatnosti	0,77	0,75	0,80
Míra věřitelského rizika	0,23	0,25	0,20
Síla finanční páky	1,29	1,33	1,26

9.8.5 Likvidita

Ukazatel běžné likvidity (likvidita III. stupně) poměruje oběžná aktiva a krátkodobé cizí zdroje. Obsahuje i málo likvidní položky oběžného majetku, proto má nejméně vypovídací schopnost. Ukazatel by se měl pohybovat v rozmezí hodnot 1,5-2,5. Nejblíže k těmto hodnotám byla organizace v letech 2011 a 2012, poté došlo k poklesu běžné likvidity až na hodnotu 1,20.

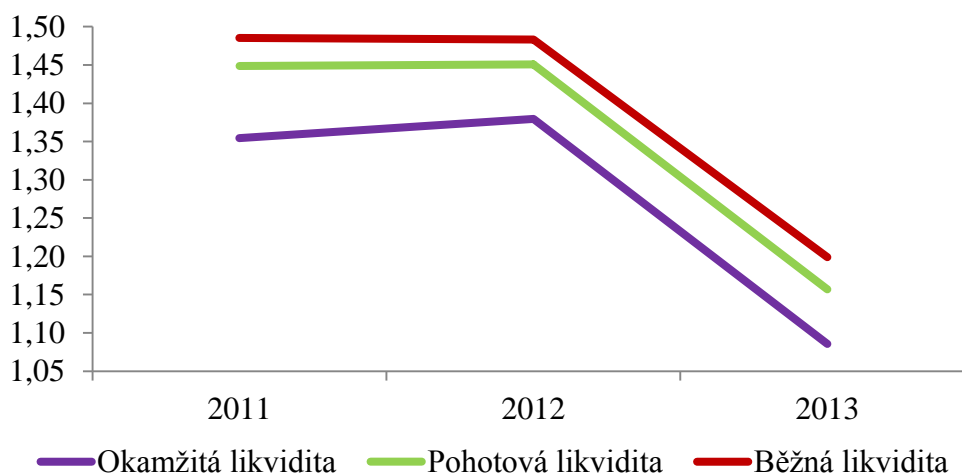
Pohotová likvidita zahrnuje oběžná aktiva snižená o nejméně likvidní složku – zásoby. Doporučené hodnoty tohoto ukazatele jsou mezi 1-1,5, což organizace splňuje ve všech sledovaných letech. Jde již o přesnější znázornění schopnosti platit své závazky.

Při výpočtu okamžité likvidity jsou v čitateli již jen nejvíce likvidní aktiva – krátkodobý finanční majetek, proto je tento ukazatel nejpřesnějším. V podnikatelském prostředí se doporučují hodnoty 0,2-0,5. V prvním řádku tabulky níže lze sledovat hodnoty vyšší, což u příspěvkových organizací bývá z důvodu držení účelových prostředků na účtech. V roce 2013 můžeme pozorovat menší snížení ukazatele okamžité likvidity z toho důvodu, že proběhla tzv. 1. etapa rekonstrukce – fáze příprav, kdy byl např. pořízen nový výtah.

Tabulka 23 Ukazatele likvidity v letech 2011-2013

	2011	2012	2013
Okamžitá likvidita	1,35	1,38	1,09
Pohotová likvidita	1,45	1,45	1,16
Běžná likvidita	1,49	1,48	1,20

Graf 3 Likvidita organizace v letech 2011-2013

9.8.6 Investiční rozvoj/útlum

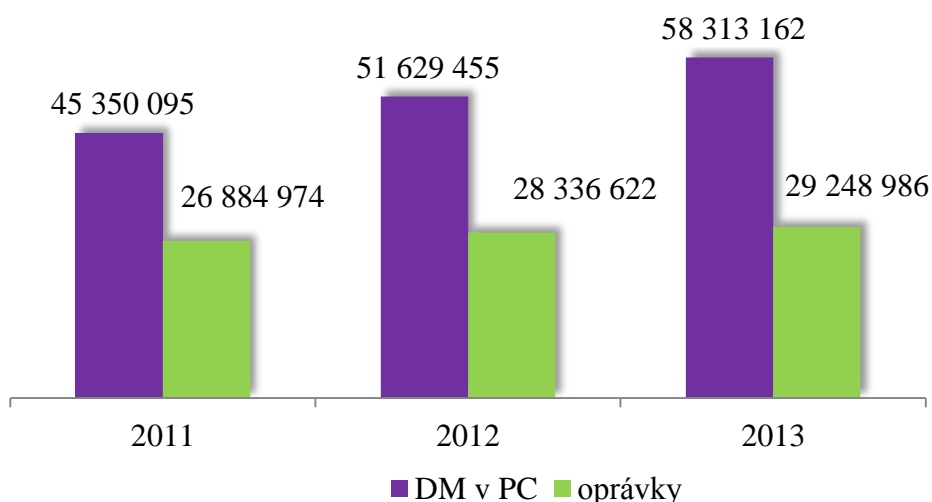
Koeficient opotřebení znázorňuje, jak moc je dlouhodobý majetek organizace odepsán. S vyšší hodnotou stoupá potřeba investic. Jedná se o podíl opravek k DM, který je uveden v pořizovacích cenách a je snížen o majetek neodepisovaný, který by mohl výsledek ukazatele vylepšovat. Z uvedené tabulky je zřejmé, že DM byl v roce 2011 opotřeben z téměř 60 %, díky technickému zhodnocení (navyšování hodnoty majetku) se v roce 2013 koeficient opotřebení snížil a zůstal na hodnotě 50 %, byl tedy opotřeben z poloviny.

Tabulka 24 Koeficient investičního rozvoje/útlumu v letech 2011-2013

	2011	2012	2013
Koeficient opotřebení DM	0,59	0,55	0,50

Následující graf ukazuje pořizovací ceny dlouhodobého majetku a hodnoty opravek v letech 2011-2013. Lze pozorovat rostoucí trend u obou sledovaných veličin. Organizace v příštím roce plánuje zahájení celkového zateplení budovy a rekonstrukci bytových jader, tím se hodnota budov opět navýší.

Graf 4 DM v PC a jeho opotřebení v letech 2011-2013 v Kč

10 SHRUTÍ A DOPORUČENÍ

Zde se zaměřím na vyhodnocení výsledků finanční analýzy a na následné návrhy, které by mohly směřovat ke zlepšení hospodaření.

Z provedené finanční analýzy bylo zjištěno, že organizace je výnosy z činnosti schopna uhradit všechny náklady touto činností vyvolané. Ukazatel autarkie nabýval ve všech letech 100% hodnoty, což svědčí o soběstačnosti organizace. Do výnosů z činnosti se však nezapočítávají pouze úhrady od klientů, ale i přijaté dotace, výše příspěvku na péči a jiné.

Ukazatele aktivity neodhalily žádný problém. Obrat kapitálu ukázal schopnost vložených prostředků produkovat výnosy. Doba obratu stálých aktiv je nízká, trvá zhruba půl roku, než je dlouhodobý majetek obnoven z výnosů. Mezi dobou obratu pohledávek a závazků jsou však velké rozdíly. Zatímco doba obratu pohledávek se pohybuje kolem 5 dnů, doba obratu závazků je v průměru 63 dnů, což jsou asi dva měsíce. Je známé, že doba obratu závazků by měla být vyšší než doba obratu pohledávek, aby organizace měla k dispozici více prostředků, v tomto případě tomu tak je, ale dva měsíce na úhradu závazků se mi zdá jako dlouhá doba. Obrat zásob je také vysoký, neboť na zásobách jsou evidovány hlavně suroviny pro přípravu pokrmů.

Financování organizace je pouze z 20 % zabezpečováno cizími zdroji, jedná se tedy o organizaci poměrně finančně stabilní s nízkou mírou rizika. Pasiva organizace jsou z většiny pokryty vlastním kapitálem. Tuto skutečnost hodnotím velmi pozitivně.

Ukazatele okamžité likvidity byly ve všech letech vysoké, přesáhly horní doporučenou hranici tohoto ukazatele, což u příspěvkových organizací bývá časté. Držení prostředků na účtech je neefektivní, protože se prostředky nezhodnocují. Likvidita je u neziskových organizací specifická tím, že na bankovních účtech jsou často evidovány přijaté dotace a různé granty, které bývají většinou účelově určené, a organizace je nemůže nijak využít.

Při pokusu o výpočet rentability doplňkové činnosti jsem narazila na problém, že doplňková činnost organizaci nepřináší žádné zisky, rentabilita doplňkové činnosti je tak nulová. Zde je nutné připomenout, že příspěvkové organizace nejsou zřizovány za účelem dosažení zisku, hospodaření v rámci hlavní činnosti by mělo být vyrovnané. Činnost doplňková ale zisk přinášet může, jedná se vlastně o výkon podnikatelské činnosti, z toho důvodu bych se zaměřila právě na tuto činnost, která by mohla získat finanční prostředky navíc.

Majetek organizace je odepsán zhruba z poloviny. Organizace se však stále snaží do majetku investovat a tím jej zhodnotit. Tomu odpovídá i provedení úprav objektu a vybudování nového výtahu, k čemuž došlo v roce 2013. Plánována je také celková rekonstrukce a zateplení budovy, tím dojde k opětovnému navýšení hodnoty majetku.

Vzhledem k výše zmíněným skutečnostem navrhuji následující opatření a doporučení, která by mohla přispět k ještě lepší finanční stabilitě analyzované organizace:

Doporučuji organizaci nadále sledovat ukazatele likvidity, zejména ukazatel okamžité likvidity. Pokud by se ukazatel zvyšoval, navrhuji alespoň část peněz z bankovního účtu převést na účet s výhodnější úrokovou sazbou. To by samozřejmě vyžadovalo důkladný průzkum nabízených bankovních služeb a je otázkou, zda by se vůbec podařilo najít výhodnou variantu. Organizace shromažďuje na bankovním účtu vysoké částky, pohybující se v milionech korun (v roce 2012 asi 3 miliony Kč). Tyto peníze tak nejsou zhodnocovány, neboť běžný účet je úročen nízkými sazbami. Také navrhuji sledovat ukazatel doby obratu závazků. Ukazatel nabývá vysokých hodnot, závazky jsou průměrně placeny za dva měsíce. Organizace by si proto měla tuto dobu sledovat tak, aby nemusela zbytečně platit penále za pozdní úhrady, případně se snažit o její snížení.

Dále jsem se zaměřila na činnost doplňkovou. Organizace Centrum pro seniory, p. o. poskytuje v rámci vedlejší činnosti prodej obědů seniorům z blízkého okolí. Ve sledovaném období však z této činnosti nevidovala žádné zisky, jelikož jsou obědy kalkulovány tak, aby se cena rovnala nákladům. Z toho důvodu, že se jedná o činnost doplňkovou, nikoli hlavní, bych organizaci doporučovala tento systém změnit a stanovit cenu o něco vyšší než jsou náklady na jeden oběd.

Navrhuji tedy, aby organizace sestavila kalkulaci, kde vyčíslí přibližnou hodnotu surovin, energie a ostatních nákladů a s ohledem na to stanovila cenu, která přinese i něco navíc. Tuto kalkulaci by měla organizace předložit zřizovateli i s propočtem možného zisku. Zde je nutné připomenout, že senioři nepatří do skupiny obyvatel s vysokými příjmy, často žijí sami a důchod je jejich jediným zdrojem příjmu. Proto by organizace měla vzít v úvahu i tuto skutečnost a cenu zase příliš nepřevýšit. Také by organizace mohla obědy poskytovat i jiným občanům než jsou senioři, například rodinným příslušníkům klientů, ostatním občanům města. Navrhuji sestavit průzkum trhu, kterému by mohl pomoci např. dotazník v místním tisku a na webu, kde by byly položeny otázky týkající se ceny apod.

Zde jsem sestavila zjednodušenou kalkulaci:

Cena surovin:	18 Kč	Zisk za 20 prodaných obědů:
Celkové náklady na oběd:	58 Kč	140 Kč denně
Cena za oběd:	65 Kč	980 Kč týdně
Zisk na oběd:	<u>7 Kč</u>	<u>50 960 Kč ročně</u>

Cena surovin a celkové náklady na oběd jsou převzaty z platného ceníku organizace pro rok 2015, který je k dispozici na webových stránkách organizace. Týden je počítán jako 7 dnů, neboť organizace vaří pro své klienty nepřetržitě, i o víkendu.

V úvahu musíme brát i to, že kapacita jídelny nedovoluje, aby zákazníci konzumovali obědy na místě, proto je většina obědů poskytována jen formou jídlonosičů. V tom však nevidím příliš velký problém, neboť organizace se nachází kousek od centra města a je dobře dostupná. Také kapacita kuchyně může pojmout jen určitý počet obědů navíc, proto zisky z doplňkové činnosti i tak nebudou dostatečně vysoké, aby uhradily případnou ztrátu. A tak dále navrhuji rozšíření hostinské činnosti o poskytování občerstvení na různých společenských akcích, jednalo by se především o formu rautů. Organizace také poskytuje pronájem společenských prostor a tudíž by i zde byla možnost nabídnout pronajímateli navíc službu občerstvení. Tato činnost by také měla být náležitě propagována nejen na webových stránkách organizace, ale také na stránkách města, v regionálních novinách, městském zpravodaji apod.

Dalším návrhem k rozšíření doplňkové činnosti je prodej výrobků, které senioři vyrábí v rámci mnoha aktivizačních činností, jimiž jsou například různé ruční práce, modelování, pletení z pedigu a keramická dílna s pecí. Organizace také pořádá výstavy výrobků k příležitostem, jako jsou velikonoce, vánoce... Proto bych navrhla zpřístupnit tyto výstavy také veřejnosti, která by mohla přispět formou dobrovolného vstupného a případně si na místě zakoupit i nějaký výrobek.

Zaměřila jsem se také na zdroje financování. Finanční zdroje se ve sledovaném období pohybovaly každoročně nad hranicí 40 mil. Kč. Z provedeného rozboru zdrojů financování je zřejmé, že organizace se po úhradách od uživatelů spoléhá hlavně na příspěvek na péči. Tento příspěvek se odvíjí od stanovených stupňů závislosti a od počtu klientů zařazených do těchto jednotlivých stupňů. Organizace by se tak měla zaměřit na přijímání klientů s vyšším stupněm závislosti, což ostatně také vyplývá z poslání organizace. Tím by organi-

zace získávala ještě větší částky těchto příspěvků. Dále by organizace měla udržovat stále naplněnou kapacitu. I když si myslím, že s tímto opravdu problémy nebudou, neboť již teď kapacita zařízení nepostačuje poptávanému množství služeb a každé volné místo je tedy zaplněno co nejdříve.

Následně je organizace nejvíce závislá na dotaci od MPSV, která se ale rok od roku snižuje. I to se jeví jako signál toho, že je třeba hledat stále nové zdroje financování, které pokryjí vzniklý deficit při dalším snížení poskytované dotace. K tomu by mohly napomoci výše zmíněné návrhy. Chystá se ale i kompletní zateplení budovy, díky čemuž se snad podaří snížit některé náklady energií. Celá akce bude z převážné části financována dotací ROP Střední Morava, kdy se uskutečnilo vypsání veřejné zakázky a tím bylo možno získat cenově výhodného dodavatele. Tento postup by v případě dalších výdajů měla organizace využívat i nadále. Výši ostatních zdrojů je možné jen stěží ovlivnit, jedná se o zdroje od pojišťoven, dotace od zřizovatele, dary od fyzických a právnických osob.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo zhodnotit hospodaření příspěvkové organizace Centrum pro seniory, která poskytuje sociální služby seniorům. Nejprve byl zpracován teoretický podklad, který poskytl úvod do problematiky hospodaření a financování příspěvkových organizací zřízených ÚSC a zaměřil se také na finanční analýzu municipálního sektoru. Následovala aplikace teoretických poznatků na podmínky vybrané příspěvkové organizace.

Rozbor hospodaření byl proveden za pomoci finanční analýzy a ukazatelů specifických pro municipální sféru. Byly analyzovány i zdroje financování a popsáno hospodaření s fondy. V práci byly využity informace získané rozhovorem a účetní výkazy z období let 2011-2013. Výsledky analýz poskytly informace o současném stavu hospodaření příspěvkové organizace a poukázaly na drobné nedostatky. V závěru práce byly navrženy možné varianty jak přispět k celkovému zlepšení hospodářské situace v organizaci.

Výsledky ukazatelů finanční analýzy neprokázaly žádné velké nedostatky. Menší problémy by mohla způsobit vysoká doba obratu závazků, která se pohybovala kolem 2 měsíců. Organizace by si měla hlídat lhůty dodavatelů, aby nevznikly zbytečné náklady za pozdní úhrady. Jinak nebyly shledány velké nedostatky. Lze tedy říci, že Centrum o seniory, p. o. je organizace poměrně stabilní.

Jelikož se práce zabývala také zdroji financování, byla i tomuto věnována pozornost. Problémem, který by mohl v budoucnu ohrozit hospodaření organizace je neustálé snižování přijatých dotací MPSV, z čehož vyplynulo, že by se organizace měla zaměřit na hledání nových zdrojů pro svou hlavní činnost. Proto bylo doporučeno možné rozšíření doplňkové činnosti tak, aby byly získány finanční prostředky pro rozvoj činnosti hlavní. Navržena byla například změna kalkulace nákladů a ceny obědů prodávaných v doplňkové činnosti, dále možnost poskytování rautů na společenských akcích. Menší příspěvek by pak mohl přinést prodej výrobků, které vyrábí klienti Centrum pro seniory, p. o. v rámci aktivizační činnosti.

Při zpracování bakalářské práce jsem si prohloubila znalosti týkající se příspěvkových organizací. Organizace Centrum pro seniory, p. o. získala ucelený přehled o svém hospodaření a financování za roky 2011-2013, byly jí doporučeny nové možnosti, kterými se může inspirovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČESKO. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2000/zakon-c-218-2000-sb-3443>

ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2000/zakon-c-250-2000-sb-3447>.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 206 s. ISBN 8071797782.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2013. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 264 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

NOVÁKOVÁ, Štěpánka, 2009. *Účetnictví státní správy a samosprávy*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 231 s. ISBN 978-80-245-1068-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2005. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3., přeprac. vyd. Praha: Aspi, 527 s. ISBN 80-7357-049-1.

PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Jaroslav PILNÝ, 2005. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 555 s. ISBN 8073570521.

SEAMAN, Bruce A a Dennis R YOUNG, 2010. *Handbook of research on nonprofit economics and management*. Cheltenham: Edward Elgar, 352 s. ISBN 978-1-84720-358-8.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ, 2011. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 155 s. ISBN 978-80-247-4041-6.

VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CPS	Centrum pro seniory
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČÚS	České účetní standardy
DČ	Doplňková činnost
DM	Dlouhodobý majetek
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HČ	Hlavní činnost
KFM	Krátkodobý finanční majetek
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NO	Neziskové organizace
PC	Požizovací cena
PNP	Příspěvek na péči
PO	Příspěvková organizace
ROP	Regionální operační program
ÚSC	Územní samosprávné celky
VH	Výsledek hospodaření

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Soustava veřejných rozpočtů v ČR	18
Obrázek 2 Rozpočtové vztahy PO k rozpočtu obce (Peková, Pilný a Jetmar, 2005, s. 255).....	19
Obrázek 3 Přehled poskytovaných služeb v CPS	39

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet zaměstnanců Centrum pro seniory, p. o. v letech 2010-2013.....	41
Tabulka 2 Tvorba a čerpání investičního fondu v roce 2013 v Kč.....	43
Tabulka 3 Tvorba a čerpání FKSP v roce 2013 v Kč	43
Tabulka 4 Tvorba a čerpání rezervního fondu z jiných titulů v roce 2013 v Kč	44
Tabulka 5 Tvorba a čerpání rezervního fondu ze zlepšeného VH v roce 2013 v Kč	44
Tabulka 6 Tvorba a čerpání fondu odměn v roce 2013 v Kč	44
Tabulka 7 Přehled poskytovaných příspěvků na péči.....	47
Tabulka 8 Zdroje financování organizace v letech 2011-2013 v Kč.....	48
Tabulka 9 Majetková struktura organizace v letech 2011-2013 v Kč	50
Tabulka 10 Horizontální a vertikální analýza aktiv organizace v letech 2011-2013.....	50
Tabulka 11 Finanční struktura organizace v letech 2011-2013 v Kč	51
Tabulka 12 Horizontální a vertikální analýza pasiv organizace v letech 2011-2013	52
Tabulka 13 Výnosy z hlavní činnosti organizace v letech 2011-2013 v Kč.....	53
Tabulka 14 Horizontální a vertikální analýza výnosů z HČ v letech 2011-2013	53
Tabulka 15 Náklady z HČ organizace v letech 2011-2013 v Kč.....	54
Tabulka 16 Horizontální a vertikální analýza nákladů z HČ v letech 2011-2013	54
Tabulka 17 Přehled VH a daně organizace v letech 2011-2013 v Kč	55
Tabulka 18 Náklady DČ v letech 2011-2013 v Kč.....	56
Tabulka 19 Výnosy DČ v letech 2011-2013 v Kč.....	56
Tabulka 20 Autarkie hlavní činnosti v letech 2011-2013.....	56
Tabulka 21 Ukazatele aktivity v letech 2011-2013	58
Tabulka 22 Ukazatele financování v letech 2011-2013.....	58
Tabulka 23 Ukazatele likvidity v letech 2011-2013	59
Tabulka 24 Koeficient investičního rozvoje/útlumu v letech 2011-2013.....	60

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Zdroje financování organizace v letech 2011-2013 v %	48
Graf 2 Doba obratu pohledávek a doba obratu závazků v letech 2011-2013	58
Graf 3 Likvidita organizace v letech 2011-2013	59
Graf 4 DM v PC a jeho opotřebení v letech 2011-2013 v Kč	60

SEZNAM PŘÍLOH

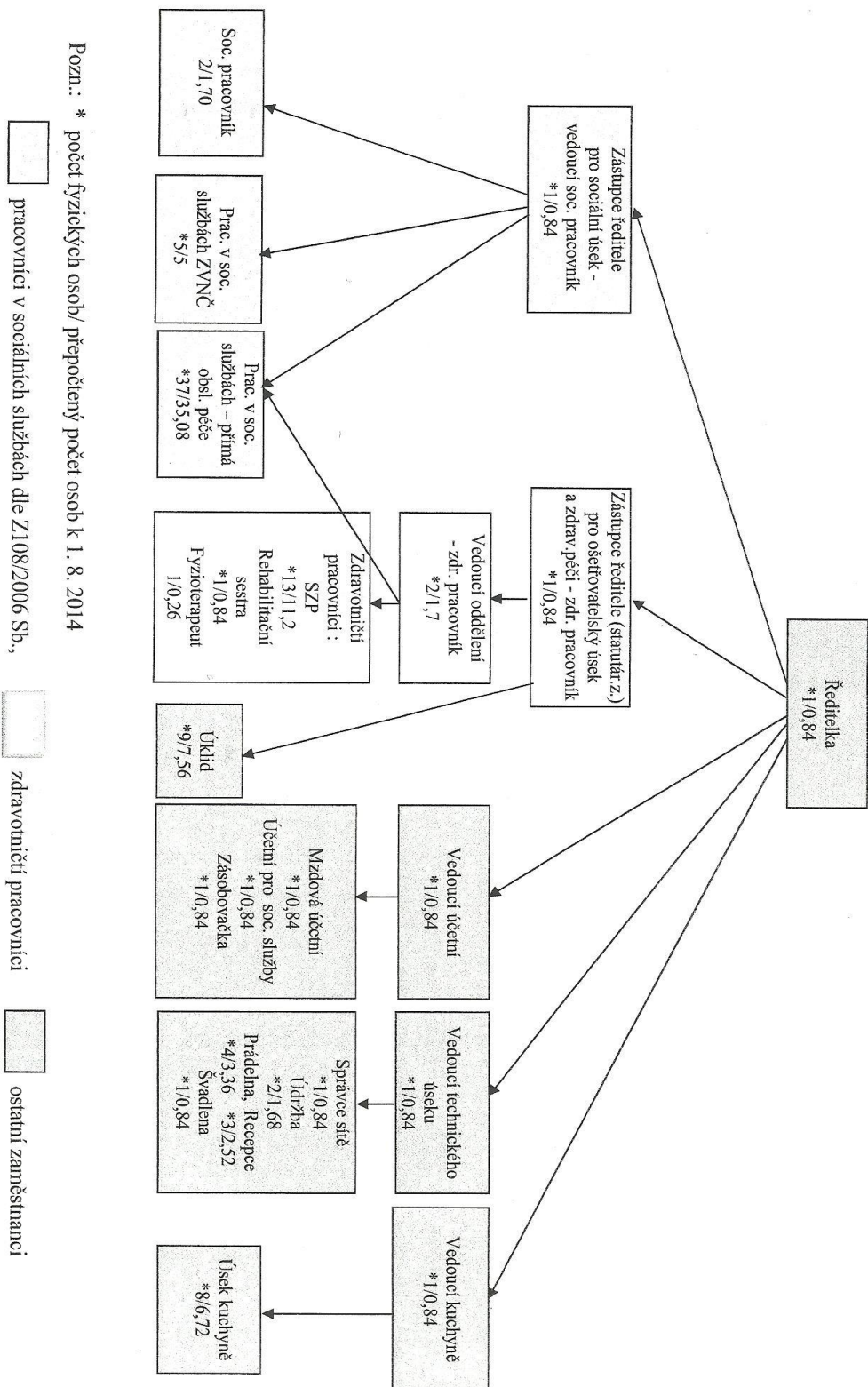
P I Organizační schéma

P II Rozvaha Centrum pro seniory, p. o. k 31. 12. 2013

P III Výkaz zisku a ztráty Centrum pro seniory, p. o. k 31. 12. 2013

PŘÍLOHA P I: ORGANIZAČNÍ SCHEMA

Centrum pro seniory, příspěvková organizace,
Příční 1475, Holěšov
ORGANIZAČNÍ SCHEMA Domov pro seniory: 1375503

Pozn.: * počet fyzických osob/ přepočtený počet osob k 1. 8. 2014

pracovníci v sociálních službách dle Z108/2006 Sb.,
 zdravotníčtí pracovníci
 ostatní zaměstnanci

**PŘÍLOHA PII: ROZVAHA CENTRUM PRO SENIORY, P. O. K 31. 12.
2013**

Rozvaha	
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	
Centrum pro seniory, příspěvková organizace Příční 1475, 76901 Holešov předmět činnosti : , IČ : 47934531	
sestavený k 31.12.2013 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa) okamžik sestavení :	

Číslo položky	Název položky	SÚ	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
AKTIVA CELKEM			68 946 233,84	29 248 986,44	39 697 247,40	29 504 204,96
A. Stálá aktiva			59 214 113,05	29 248 986,44	29 965 126,61	18 764 315,61
I. Dlouhodobý nehmotný majetek			117 295,00	117 295,00		
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013				
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	117 295,00	117 295,00		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
II. Dlouhodobý hmotný majetek			59 096 818,05	29 131 691,44	29 965 126,61	18 764 315,61
1.	Pozemky	031	384 703,00		384 703,00	384 703,00
2.	Kulturní předměty	032				
3.	Stavby	021	37 767 000,11	9 494 180,00	28 272 820,11	16 926 425,11
4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	6 558 027,50	5 767 302,00	790 725,50	966 407,50
5.	Pěstičské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	13 870 209,44	13 870 209,44		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	516 878,00		516 878,00	486 780,00
9.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
III. Dlouhodobý finanční majetek						
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV. Dlouhodobé pohledávky						
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	468				
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
7.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				

Číslo položky	Název položky	SÚ	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
B.	Oběžná aktiva		9 732 120,79		9 732 120,79	10 739 889,35
I.	Zásoby		340 321,40		340 321,40	235 229,74
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	340 321,40		340 321,40	235 229,74
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132				
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		580 172,03		580 172,03	515 960,30
1.	Odeběratelé	311	556 954,23		556 954,23	497 511,80
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314				
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	8 903,00		8 903,00	2 148,00
11.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336				
12.	Daň z příjmů	341				700,00
13.	Jiné přímé daně	342				
14.	Daň z přidané hodnoty	343				
15.	Jiné daně a poplatky	344				
16.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
17.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351				
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	371				
24.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
25.	Náklady příštích období	381	14 314,80		14 314,80	15 600,50
26.	Příjmy příštích období	385				
27.	Dohadné účty aktivní	388				
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377				
III.	Krátkodobý finanční majetek		8 811 627,36		8 811 627,36	9 988 699,31
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245	7 300 858,15		7 300 858,15	6 515 626,69
9.	Běžný účet	241	1 442 839,42		1 442 839,42	3 394 856,65
10.	Běžný účet FKSP	243	60 268,79		60 268,79	75 419,97
15.	Ceniny	263	1 772,00		1 772,00	902,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	5 889,00		5 889,00	1 894,00

Rozvaha
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
Centrum pro seniory, příspěvková organizace Příční 1475, 76901 Holešov předmět činnosti : , IČ : 47934531
sestavený k 31.12.2013 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa) okamžik sestavení :

Číslo položky	Název položky	SÚ	ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			1 BĚŽNÉ	2 MINULÉ
PASIVA				
CELKEM			39 697 247,40	29 504 204,96
C.	Vlastní kapitál		31 568 651,96	22 252 675,62
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		30 466 311,82	19 265 500,82
1.	Jmění účetní jednotky	401	30 466 311,82	19 265 500,82
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		1 101 415,02	2 976 929,02
1.	Fond odměn	411	55 920,00	200 000,00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	67 342,07	79 583,05
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413		853 556,98
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	195 620,96	1 066 449,00
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	782 531,99	777 339,99
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		925,12	10 245,78
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	925,12	10 245,78
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření minulých účetních období	432		

Číslo položky	Název položky	SÚ	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
D.	Cizí zdroje		8 128 595,44	7 251 529,34
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky		10 908,00	10 605,00
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	10 908,00	10 605,00
7.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
8.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		8 117 687,44	7 240 924,34
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	489 234,26	628 785,68
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
13.	Zaměstnanci	331	1 628 768,00	1 510 147,00
14.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		
15.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336	904 338,00	831 498,00
16.	Daň z příjmů	341	44 380,00	
17.	Jiné přímé daně	342	140 862,00	114 650,00
18.	Daň z přidané hodnoty	343		
19.	Jiné daně a poplatky	344		
20.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
21.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
22.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
31.	Výdaje příštích období	383		
32.	Výnosy příštích období	384		9 000,00
33.	Dohadné účty pasivní	389		
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	4 910 105,18	4 146 843,66

PŘÍLOHA PIII: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY CENTRUM PRO SENIORY, P. O. K 31. 12. 2013

Výkaz zisků a ztráty
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
Centrum pro seniory, příspěvková organizace Příční 1475, 76901 Holešov předmět činnosti : , IČ : 47934531
sestavený k 31.12.2013 (v Kč, s přesností na dvě desetinná místa) okamžik sestavení :

Číslo položky	Název položky	SÚ	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		41 682 481,00	39 057,00	42 162 408,74	43 350,00
I.	Náklady z činnosti		41 637 401,00	39 057,00	42 137 708,74	43 350,00
1.	Spotřeba materiálu	501	6 627 618,20	22 077,62	6 421 886,63	19 887,00
2.	Spotřeba energie	502	2 475 711,49	9 440,88	2 722 839,86	15 997,50
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných položek	503				
4.	Prodané zboží	504				
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	841 149,20		696 591,10	
9.	Cestovné	512	13 936,00		18 354,00	
10.	Náklady na reprezentaci	513	1 002,00		1 365,00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	879 779,06		1 085 876,58	
13.	Mzdové náklady	521	21 592 461,50	7 538,50	21 314 394,50	7 465,50
14.	Zákonné sociální pojištění	524	7 261 016,00		7 150 719,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	89 694,73		88 333,90	
16.	Zákonné sociální náklady	527	606 434,42		581 085,31	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531	3 000,00		3 000,00	
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	3 600,00		1 500,00	
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542				
24.	Dary	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547	300,00		1 808,00	
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	956 990,00		916 088,00	
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	230 634,90		1 079 145,36	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	54 073,50		54 721,50	
II.	Finanční náklady					
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				

Výkaz zisků a ztráty

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Centrum pro seniory, příspěvková organizace Příční 1475, 76901 Holešov
předmět činnosti : , IČ : 47934531

sestavený k 31.12.2013

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

okamžik sestavení :

Číslo položky	Název položky	SÚ	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybr. ústř. vládních institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybr. místních vládních institucí na transfery	572				
V.	Daň z příjmů		45 080,00		24 700,00	
1.	Daň z příjmů	591	45 080,00		24 700,00	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

Číslo položky	Název položky	SÚ	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		41 683 406,12	39 057,00	42 172 654,52	43 350,00
I.	Výnosy z činnosti		34 704 387,85	39 057,00	33 628 473,39	43 350,00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	34 077 818,20	39 057,00	33 161 720,70	43 350,00
3.	Výnosy z pronájmu	603	54 018,00		51 975,00	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálů	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dl. hmot. majetku kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	572 551,65		414 777,69	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649				
II.	Finanční výnosy		1 018,27		2 291,01	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	1 018,27		2 291,01	
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z transferů		6 978 000,00		8 541 890,12	
1.	Výnosy vybr. ústředních vládních institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybr. místních vládních institucí z transferů	672	6 978 000,00		8 541 890,12	
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		46 005,12		34 945,78	
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		925,12		10 245,78	